

GŁOS POMORZA

ROK III

ORGAN PPS

SOBOTA, 15 MARCA 47 R.

WYDAWCA: SP. „WIEDZA”

Nr 64

Monstrualny proces na czasie

Od kilku dni Najwyższy Trybunał Narodowy rozpatruje sprawę mordercy 4 milionów więźniów hitleryzmu — Rudolfa Hoessa. Ten proces monstrum nie ma sobie równego w dziejach ludzkości. Potworny, nie do wiary zasięg zbrodniczej działalności oprawcy z Oświęcimia odsłania przed światem piekło męki milionów ludzi. Sam oskarżony jest nie tylko okazem wyzutego ze wszelkich cech człowieczeństwa zbrodniarza Hoessa, w swych cynicznych zeznaniach odsłania światu klimat faszystowskiej zarazy.

Naród niemiecki jest jedynym, który w czasach nowożytnych mógł dojść do takiego masowego upodlenia. Obserwując szereg procesów przeciwko zbrodniarzom hitlerowskim w Polsce i za granicą, dojdziemy do wniosku, że ten stan gangreny moralnej jest rezultatem pracy kilku przynajmniej pokoleń. Od kultu siły nad prawem, zapoczątkowanego przez Fryderyka II do butnej fanfaronady Bismarcków i Wilhelmów aż po hitlerowski „dogmat wyższości rasy nordyckiej” przewija się ta sama teza egocentryzmu narodowego „Herrenvolku”.

Proces Hoessa ma charakter międzynarodowy. Już sam fakt, że wśród ofiar Oświęcimia są reprezentowane wszystkie narody — nadaje mu piętno ogólnoświatowe. Zanik podstawowych cech człowieczeństwa, będący produktem dwóch wojen światowych, stanowi problem ogólnoludzki. Podniesienie moralności mas — przez dążność do demaskowania istotnych źródeł tej niebezpiecznej dla rodzaju ludzkiego gangreny międzynarodowego faszystwu powinien spełnić proces kata z Oświęcimia.

Zeznania Hoessa i pierwsze relacje świadków — „nielicznych szczęśliwców” — którym udało się przeżyć piekło obozu śmierci zbiegły się z rozpoczęciem konferencji moskiewskiej, obradującej nad przyszłością powojennego świata. Przedstawiciele Wielkiej Czwórki winni w dążeniach do swych — jakże często egoistycznych celów — pamiętać przy stole obrad o skutkach każdej wojny. Bowiem zdżyczenie moralne, spadek wartości życia, człowieczego są w rezultacie groźniejsze od bezpośrednich ofiar wojen na polach bitew.

Nie dążymy do zemsty nad narodem niemieckim. Obóz demokracji a w szczególności Polska Partia Socjalistyczna jest niestrudzoną propagatorką prawdziwego braterstwa i równości wszystkich narodów na świecie. Ale w zrozumieniu głęboko posuniętego rozkładu moralnego wśród zarażonego faszystwem narodu niemieckiego domagamy się długotrwałej kontroli i cierpliwiej nauki o rzeczywistej demokracji w IV Rzeszy.

Naród polski przeciwstawia się prowadzonej przez niektóre koła anglosaskie metodzie wygrywania „atutu” niemieckiego na arenie międzynarodowej. I dlatego pragniemy, aby monstrualny proces Rudolfa Hoessa odbił się głośnie i echem wśród tych w szczególności narodów, które tragizm masowego niszczenia milionów istnień ludzkich znają jedynie z wiadomości telegraficznych (filmów lub gazet).

Groźna sytuacja w Pendżabie

London, 14. 3. Agencja Reutersa donosi, że komunikat ogłoszony w New Delhi określa sytuację w prowincji Pendżab jako niezwykle poważną. Ruchuchy trwają w dalszym ciągu. W jednym z okręgów prowincji, Himachal, głąbiący się z 2500 ludzi zaatakował podpalili wies.

Dzisiaj udał się samolotem do prowincji Pendżab Pandit Nehru.

W Benares miały wczoraj miejsce starcia uliczne, podczas których policja otworzyła do walczących ognie. Dzisiaj w Benares wstrzymano po wczorajszych rozruchach wszelki ruch uliczny. (a)

Sesja budżetowa Sejmu

rozpocznie się w pierwszych dniach kwietnia

Warszawa, 14. 3. (SAP) W kołach parlamentarnych omawiana jest obecnie sprawa terminu zwołania sesji budżetowej Sejmu Ustawodawczego. Tekst ustawy budżetowej, ustalony przez rząd R. P. znajduje się obecnie w toku opracowania, prawdopodobnie zostanie opublikowany ok. 28 marca.

W kołach dobrze poinformowanych sądzą, że zarządzenie Prezydenta R. P. o zwołaniu sesji budżetowej ukaże się już w przyszłym tygodniu, pierwsze zaś posiedzenie sesji wyznaczy marszałek sejmowy na początek kwietnia.

Powstaje teraz pytanie natury formalnej, czy nadchodząca sesja traktowa-

wana będzie jako sesja nadzwyczajna czy zwyczajna. Mała Konstytucja przewiduje zwołanie zwyczajnej sesji budżetowej w listopadzie. Ponieważ wyjątkowo w bieżącym roku budżet państwowy zostanie uchwalony na sesji wiosennej, która w myśl Małej Konstytucji nie jest sesją budżetową, nadchodząca sesja będzie trzeba traktować jako nadzwyczajną.

Warszawa, 14. 3. (SAP). W dniach między 17 a 19 marca obradować będzie komisja skarbowo-budżetowa Sejmu.

Na porządku dziennym znajdują się następujące sprawy: przejmowanie samostojnych podatków samorządowych przez skarbowo państwa oraz rozpatrzenie 29 dekretów skarbowych, wyanych przez rząd w okresie między sesjami.

„Izwestia” o mowie Trumana

Moskwa 14. 3. W komentarzu do ostatniej mowy Trumana przed kongresem amerykańskim „Izwestia” oskarża Stany Zjednoczone o mieszanie się w sprawy wewnętrzne innych państw oraz o to, że Stany Zjednoczone uchylają się od wypełnienia zobowiązań wypływających z karty Narodów Zjednoczonych. Poza tym dziennik moskiewski zarzuca, że Truman nie czekał aż będzie opublikowane sprawozdanie specjalnej komisji ONZ, badającej stosunki w Grecji.

Wreszcie dziennik moskiewski podnosi zarzut, że Stany Zjednoczone wyszukują kierowniczą pozycję dla zamaskowania imperialistycznych zamiarów pewnych kół amerykańskich i międzynarodowych. (a)

WALLACE POTEPIA

B. minister handlu Wallace w przemówieniu radiowym ostro potępił wystąpienie Trumana. (a)

London 14. 3. Korespondenci donoszą, że gabinet brytyjski rozpatrzy ostatnie orędzie Trumana w sprawie pomocy Grecji na posiedzeniu we wtorek. (a)

TAJNE POSIEDZENIE KOMISJI W WASHINGTONIE

New York 14. 3. Dzisiaj komisja spraw zagranicznych i izby reprezentantów rozpatrywała na tajnym posiedzeniu propozycję Trumana w sprawie pomocy dla Grecji i Turcji. Na posiedzeniu był obecny podsekretarz stanu Dean Acheson.

Zastępca Hoessa ujęty

Norymberga 14. 3. Amerykańskie władze wojskowe w Niemczech donoszą o ujęciu Gerharda Maurera którego poszukiwano już od dłuższego czasu. Gerhard Maurer był zastępcą Rudolfa Hoessa w obozie koncentracyjnym w Oświęcimiu. (a)

Informacje o jeńcach niemieckich

We Francji więcej jeńców wojennych niż w Anglii

Moskwa, 14. 3. Ministrowie spraw zagranicznych 4 mocarstw i ich zastępcy omawiali dziś w Moskwie szereg różnych spraw.

Na posiedzeniu rady ministrów na porządku obrad znalazła się sprawa niemieckich jeńców wojennych.

Minister Bevin oświadczył, iż w ręku W Brytanii znajduje się obecnie 435 295 niemieckich jeńców wojennych, z których miesięcznie 17 500 powraca do kraju. Od 1 lipca ilość repatriowanych jeńców niemieckich będzie podwyższona do 20 tysięcy miesięcznie.

Bidault wyjaśnił, iż w ręku Francji znajduje się 631 483 niemieckich jeńców wojennych z czego 400 000 w samej Francji.

Według danych m. Marshalla w Ameryce przebywa 15 000 jeńców, a w strefie amerykańskiej również 15 000 jeńców.

Mołotow zapowiedział, że poda ściśle dane o do ilości jeńców niemieckich na terenie ZSRR w ciągu wczoraj.

Mołotow, który dziś po południu przewodniczył obradom, zaproponował zmianę porządku obrad w kierunku wzes-

niejszego uwzględnienia sprawy osób wysiedlonych i terytorialnej organizacji Niemiec.

Min. Marshall podał również dane dotyczące stanu likwidacji niemieckiego przemysłu wojennego w strefie amerykańskiej Niemiec, gdzie według jego informacji na ogólną ilość 117 obiektów zlikwidowano 80 zakładów przemysłowych.

Marshall domagał się dalej wprowadzenia jednolitych zasad demokratyzacyjnych oraz jednolitego zagwarantowania prawa cywilnego na terenie całych Niemiec.

Zastępcy ministrów spraw zagranicznych odbyli dziś dłuższą dyskusję na temat w jakiej formie rada ministrów spraw zagranicznych przy opracowywaniu traktatu z Niemcami ma zasięgnąć opinii innych rządów. Wicemin. Wyszynski zaproponował utworzenie do radczego komitetu informacyjnego w którym zasiadliby przedstawiciele 11 państw oraz Albanii. Poprzednio przedstawiciele W Brytanii i Stanów Zjednoczonych sprzeciwiali się udziałowi Albanii w tym komitecie. (a)

PREMIER FRANCUSKI WŚRÓD SPÓŁDZIELCÓW
Premier Ramadier kosztuje wino w spółdzielni winniczej w Bagnol-sur-Geze.
(fot. Keystone)

Nowy układ handlowy polsko-fiński

Górnicy polscy otrzymają 4.000 domków fińskich

Warszawa, 14. 3. (SAP). Prowadzone w Helsinkach w nadzwyczajnej atmosferze rokowania handlowe polsko-fińskie zakończono dnia 12 marca podpisaniem dodatkowego układu do istniejącego układu handlowego polsko-fińskiego z dnia 5 lipca 1946 r.

Obecnie podpisany układ dotyczy wymiany towarów oraz zawiera dodatkową umowę o udziale Finlandii w odbudowie gospodarstwa Polski w zamian za dostarczenie węgla.

Obrót towarów między Finlandią a Polską zostanie znacznie rozszerzony. Finlandia dostarczy m. i. 4000 domków drewnianych t. zw. fińskich, ponadto celulozy, miedzi, wyrobów z miedzi oraz obrabiarek.

Domki fińskie przeznaczone są dla

Parlament brytyjski ku czci gościa radzieckiego

London, 14. 3. Przywódcy Izby Gmin i Izby Lordów witali dziś oficjalnie delegację Najwyższej Rady ZSRR, która przybyła do Anglii w składzie 20 osobowym pod przewodnictwem Kuźniecowa. Powitanie przez przedstawicieli parlamentu brytyjskiego odbyło się w historycznej galerii królewskiej Izby Lordów. W imieniu parlamentu witał gość radziecki lord-kanclerz i speaker Izby Gmin.

Poprzednio goście radzieccy podjęli śniadaniem przez radio miasta Londynu. Jutro parlamentarzyści radzieccy zwiedzą największy statek pisański „Queen Elisabeth”. (a)

60 proc. budżetu W. Brytanii na wojsko

London, 14. 3. Prelliminarz budżetowy W. Brytanii na przyszły okres budżetowy przewiduje 60 proc. wydatków na wojsko.

Oświęcim pozbawiał więźniów wiary w człowieka

mówi świadek w procesie Rudolfa Hoessa

Warszawa. (SAP). Najwyższy Trybunał przesłuchuje dalszych świadków. Pierwszym z nich był Ludwik Rajewski, były dyrektor gimnazjum, który dostał się do Oświęcimia za świętowanie rocznicy konstytucji 3 maja.

Świadek dzięki znajomości języka rosyjskiego otrzymał wymarzoną pracę pod dachem, w biurze przyjęć, gdzie sporządza ewidencje przybywających do obozu jeńców radzieckich. Jeńców rozbiierano do naga i oddawano ich odzież do dezynfekcji. Nieszczęśliwi niezależnie od pory roku musieli pozostawać nago trzy dni, tak długo bowiem trwała dezynfekcja ubrań.

Wszystkich jeńców radzieckich podzielono na trzy grupy. Pierwszą stanowili tzw. fanatycy komunistów, około 1500 osób, z których większość natychmiast rozstrzelano. Około 500 zatruto gazami i oni byli pierwszymi, na których wypróbowano oślawione oświęcimskie komory gazowe. Drugą grupę jeńców byli tzw. nieszkodliwi a trzecią — zdolni do pracy. Zaliczanie do nieszkodliwych nie na wiele się przydało ponieważ po upływie 6 miesięcy z 11 tys. jeńców pozostało 150. Wszyscy zmarli wskutek głodu, wycieńczenia i nieludzkiego traktowania. Piwnice budynku, w którym byli zakwaterowani były zawsze po brzozi wypełnione trupami.

Do arkusza ewidencyjnego w rubryce „przyczyna śmierci” — wpisywano się kilkanaście przewidzianych schematem stanów chorobowych, które rzekomo spowodowały śmierć jeńca.

PSY ŻYLI LEPIEJ

Świadek Rajewski stwierdza, że nie okropniejszego niż można sobie wyobrazić niż obóz kobiet w Oświęcimiu. W bloku wiweskcyjnym, gdzie okna zabite były deskami panowała wieczna ciemność, a w tzw. gabinetach lekarskich dokonywano potwornych zabiegów. Zdaniem świadka warunki w jakich żyły psy w Oświęcimiu były bez porównania lepsze od sposobu bytowania ludzi. Istniała dla psów specjalna kuchnia, w której gotowano jedzenie bez porównania lepsze niż w kuchni dla więźniów.

ZNAK RSHA

Następnie świadek wyjawia, że transporty ludzi, przeznaczonych do zagazowania oznaczone były literami RSHA (Główny Urząd Bezpieczeństwa Rzeszy). Oznaki te oznaczały Żydów z różnych krajów Europy, przysyłanych do Oświęcimia dla natychmiastowego zatrucia gazem. Były jednak wypadki, iż przybywały również z

podobnymi znakami transporty Polaków. Transport taki przybył z Zamojszczyzny. Wszyscy natychmiast postradali życie. Tak samo były oznaczone transporty rekrutujące się z powstańców i ludności Warszawy, jednakże zbrodniarze niemieccy nie zdążyli wykonać swych zamordów.

100 TYSIĘCY DZIECI ZAMORDOWANO

Dla świadka nie istnieją żadne wątpliwości, że w wypadku, gdyby wojna przeciągnęła się dłużej, lub gdyby Niemcy osiągnęli zwycięstwo, los narodu polskiego byłby identyczny z losem Żydów. Śmierć znalazło 100 tys. dzieci, przeważnie żydowskich, ten sam los spotkał część dzieci Zamojszczyzny oraz wiele dzieci rosyjskich.

ZWYRODNIAŁE TORTURY

Następnym świadkiem był adwokat dr Stuhr, którego od grudnia 1939 r. do czerwca 1940 r. więziono w obozie pracy w Wiśliczu, po czym przetransportowano do Oświęcimia. Świadek opowiada jak więź-

Instytut penicyliny w Krakowie

Kraków. (PAP). W ramach pomocy UNRRA Polska otrzymała całkowite wyposażenie techniczne dla utworzenia Instytutu naukowo-produkcyjnego, który pozwoli na wytwarzanie penicyliny w kraju. Część aparatury znajduje się już w Krakowie, dalsza część w Gdyni, a reszta nadejdzie w ciągu 3 miesięcy z Ameryki.

W wyniku rozmów prowadzonych między

niem kazano czuć się w łóżku w bloku, a po 20 minutach musieli iść na sobie czystą bielizną; w wypadku ucieczki z obozu, więźniom kazano stać w nocy z podniesionymi do góry rękami tak długo, że ludzie padali z wycieńczenia. Największą nienawiścią odnosili się SS-owcy do Żydów i księży katolickich, których wystawiano na szczególnie bolesne tortury.

Dwudniowe obrady

Centralnego Wydziału Wiejskiego P. P. S.

Warszawa. (SAP). W gmachu CKW PPS toczyły się dwudniowe obrady Centralnego Wydziału Wiejskiego pod przewodnictwem tow. min. Osóbki-Morawskiego, przewodniczącego tego wydziału.

Na wstępie sekretarz Wydziału tow. Tu-

Alarm wśród strajkujących

Paryż. (PAP). We środę wieczorem rozszalała się pogłoska, jakoby rząd zamierzał drukować dziennik informacyjny w jednej ze strajkujących drukarni. Komitet strajkowy zaalarmował wszystkich uczestników strajku, wzywając ich by trwali w pogotowiu i w razie potrzeby udali się niezwłocznie na miejsce, gdzie białby być drukowany ten dziennik. W niektórych strajkujących drukarniach powzięto wszelkie środki, aby przeszkodzić drukowaniu dziennika rządowego, przygotowując nawet miotacze ognia. Jednakże do późnej nocy nie sygnałizowano żadnego incydentu.

podkreślenie, zastępuje szczególnie stały wzrost liczby członków PPS na wsi. I tak w ubiegłym półroczu liczba chłopów socjalistów wzrosła o 30 proc. Wiąże się z tym wzrost udziału członków PPS w pracach samorządu gminnego, związku zawodowego robotników i pracowników rolnych oraz Zw. Samopomocy Chłopskiej.

Osobny referat tow. Mamrota poświęcony był zagadnieniom samorządu gminnego i zadaniom PPS na tym odcinku. Tow. tow. Sokół, Tyborowski i Świdowski złożyli szczegółowe sprawozdania z działalności członków Partii w ZSCH i Zw. Zaw. Robotników i Pracowników Rolnych.

Po sprawozdaniach wywiązała się szczegółowa dyskusja, w której zabierał głos tow. Osóbka-Morawski.

Po dyskusji nad zadaniami organizacyjnymi Wydziału Wiejskiego i potrzebami tygodnika wiejskiego PPS „Chłopska Prawda”, uchwalono wnioski dotyczące wzrostu udziału kobiet w socjalistycznej robocie wiejskiej. Należy dążyć aby wszyscy chłopcy-socjaliści zostali członkami ZSCH i wzięli czynny udział w pracach zarządów wojewódzkich, powiatowych i gminnych oraz spółdzielni terenowych. W uchwałach podkreślono również zostało znaczenie wiejskiego odcinka młodzieżowego i koniecznego rozszerzenia dalszego akcji kursów szkoleniowych OM TUR.

Ponad 200 samochodów z Francji

przybyło do Warszawy

Transport Chevroletów zamierzył na Bałtyku

Warszawa. (SAP). Przed dwoma dniami przybył do Polski pierwszy transport importowanych przez CUP samochodów osobowych marki Citroen. Rozdziałem samochodów kierować będzie CZM. Jak nas informują, cena samochodu wahała się ma w granicach 360—400 tysięcy złotych. Transport rozprzedany będzie prawie w całości urzędem państwowym i samorządowym. Niewielka tylko ilość samochodów z tego transportu przeznaczona jest na wolny rynek za pośrednictwem Warszawskiej Izby Przemysłowo-Handlowej.

Okręt wiozący większy transport samochodów osobowych firmy Chevrolet, został unieruchomiony przez kry lodowe na Bał-

tyku, w odległości 90 mil morskich od portu gdynińskiego. Czynnione są usilne starania, aby okręt przy pomocy lodolamaczy wprowadzić do portu.

Raz z Vichy — raz przeciw Vichy

Paryż. (SAP). We wtorek stanie przed sądem admirał Georges Robert, pod zarzutem popełnienia czynów, szkodzących obronie narodowej Francji.

Admirał nie jest oskarżony o współpracę z wrogiem, lecz o zachowanie zbyt daleko idącej neutralności w stosunku do sprzymierzonych i równocześnie popieranie rządu Vichy, w czasie gdy był wysokim komisarzem Francji na Antylach i Gwajanie.

Akt oskarżenia zarzuca mu niedostarczenie pomocy Amerykanom i odrzucenie propozycji przyłączenia się do generała de Gaulle'a. W innym wypadku jednakże admirał Robert odmówił wykonania zarządzeń rządu Vichy, dotyczących zagarnięcia okrętów, znajdujących się na Antylach. Po

powrocie do Francji powierzono adm. Robertowi misję w sekretariacie zarządu koloniami i mianowano członkiem rady Legii Honorowej.

Kongres żydowski chce zabrać głos w sprawie Niemiec

Waszyngton. (PAP). Światowy Kongres żydowski zwrócił się do rządów Wielkiej Brytanii z prośbą o dopuszczenie na konferencję moskiewską, która ma uregulować los Niemiec. Żydzi pragnęliby wyrazić swe poglądy na ten temat.

Ustawa o poborze wojskowym w Anglii

London. (PAP). Ogłoszono nową ustawę o poborze wojskowym. Przewiduje ona, począwszy od 1 stycznia 1949 roku 18-miesięczny obowiązek służby wojskowej. Ponadto w przeciągu 5 lat młodzi rezerwiści będą powoływani na ćwiczenia. Większość poborowych będzie miała 18 lat. Pierwszy rocznik podlegający poborowi liczy 204 tysiące osób.

Amerykanie w Polii

Paryż. (PAP). Jak donosi agencja France Presse z Triestu, komunikat kwatery alianckiej oświadcza, że do Polii wysłana została kompania żołnierzy amerykańskich, gdyż ze względu na wspólną odpowiedzialność aliantów powinny być tam reprezentowane również amerykańskie siły wojskowe.

Australia pragnie utrzymać Indie

w ramach Imperium Brytyjskiego

London. (PAP). Agencja Reutersa donosi z Canberry, że tamtejsze koła rządowe potwierdzają wiadomości o rokowaniach prowadzonych przez ministra spraw zagranicznych Australii, Evatta, w sprawie utrzymania Indii w ramach Imperium Brytyjskiego.

Rokowania te nie mają na razie charakteru oficjalnego. Minister Evatt odbył sze-

reg rozmów z wysokim komisarzem Indii w Australii, ten zaś złożył sprawozdanie Panditowi Nehru, który miał zainteresować się wynikami rozmów. Minister Evatt dał do zrozumienia, że Australia pragnęła by pozostania Indii w ramach Imperium, gdyż właśnie po wycofaniu się Anglii z Indii i przyłączeniu mórz Australia mogłaby łącznie z Indiami odegrać w Imperium większą rolę, niż dotychczas. Ponadto Evatt podkreślił, że Australia mogłaby udzielić Indiom pomocy przemysłowej.

Posiedzenie Rady Bezpieczeństwa

w sprawie umów powierniczych

Nowy Jork. (PAP). Rada Bezpieczeństwa kontynuowała dyskusję nad amerykańskim projektem umowy powierniczej dla znajdujących się pod mandatem japońskim wysp na Pacyfiku. Delegat nowo-

zelandzki wysunął projekt zaproszenia Holandii, Kanady, Filipin i Nowej Zelandii do wzięcia udziału w dyskusji. Indie zwróciły się oficjalnie do Rady Bezpieczeństwa z prośbą o dopuszczenie do wzięcia udziału w obradach.

Delegat australijski Hasluck wniósł poprawkę proponującą uzależnienie zatwierdzenia umowy powierniczej od zawarcia traktatu pokojowego z Japonią. Przedstawiciel Stanów Zjedn. Warren Austin oświadczył, iż nie sprzeciwia się zaproszeniu Indii i Nowej Zelandii, a swoje stanowisko wobec propozycji australijskiej przedstawi na posiedzeniu w dniu 17 marca, kiedy będą rozpatrywane wszelkie poprawki.

Plebiscyt na Filipinach

Nowy Jork. (PAP). Korespondent „Associated Press” donosi z Manili, że według niekompletnych danych o wyniku ostatniego plebiscytu na Filipinach większość głosujących wypowiedziała się za wprowadzeniem do konstytucji filipińskiej poprawki, zapewniającej obywatelom USA równe prawa z Filipinczykami w zakresie eksploatacji gospodarczej Filipin. Korespondent stwierdza jednak, że spośród 3 milionów uprawnionych do głosowania w plebiscycie wzięło udział tylko 40 proc.

Pomarańcze i cytryny z Włoch

przybędą w kwietniu do Polski

Warszawa. (SAP). Import artykułów kolonialnych, sprowadzanych przez Wydział Zagraniczny „Spolem” wskutek ciężkich warunków komunikacyjnych, panujących w Europie — uległ pewnemu opóźnieniu. Transporty, które miały nadejść w grudniu i lutym, nadejdą w marcu i kwietniu br.

Z Jugosławii wysłano transport 200 ton sliwek suszonych, które nadejdą do Polski w drugiej połowie bm. Załadowany we Francji transport 60 ton pieprzu, 10 ton liści hobbkowych i 1 i pół ton wanilii utknął w Rotterdamie i czeka na możliwość przejazdu przez Sund. Z Anglii oczekiwany jest transport 10 ton ziela angielskiego.

Wielkie opady śnieżne opóźniły wysyłkę z Włoch transportu pomarańczy i cytryn. Przedstawiciel „Spolem” we Włoszech

awizuje, że transport 500 ton pomarańczy i 1000 ton cytryn został przygotowany do załadowania i spodziewany jest w Polsce w połowie kwietnia br.

Australia pragnie utrzymać Indie

w ramach Imperium Brytyjskiego

London. (PAP). Agencja Reutersa donosi z Canberry, że tamtejsze koła rządowe potwierdzają wiadomości o rokowaniach prowadzonych przez ministra spraw zagranicznych Australii, Evatta, w sprawie utrzymania Indii w ramach Imperium Brytyjskiego.

Rokowania te nie mają na razie charakteru oficjalnego. Minister Evatt odbył sze-

Nowa kwatera aliantów we Włoszech

Rzym. (PAP). General Lee, naczelny dowódca alianckich sił śródziemnomorskich, oświadczył, że przed dniem 6 kwietnia naczelne dowództwo alianckie przeniesie

się z Caserty do Livorno. Obecnie we Włoszech pozostaje 28 tysięcy żołnierzy amerykańskich, 23 tysiące Amerykan ma opuścić Włochy po ratyfikowaniu traktatu pokojowego. Pozostałych 5 tysięcy stanowić będzie amerykańskie siły okupacyjne na wolnym obszarze Triestu. Gen. Lee dodał, że gdyby Włochy nie zechciały ratyfikować traktatu, wejście on mimo to w życie, a wojska alianckie pozostaną wówczas nadal we Włoszech.

„Wielka Partia Socjalistyczna”

powstanie w Niemczech?

Berlin. (PAP). W kołach socjalistycznych partii jedność w Berlinie słychać, że zawarty już został układ w sprawie ukonstytuowania „wielkiej partii socjalistycznej” („Grosssozialistische Partei”).

W związku z tym projektem przywódcy

Pieck i Otto Grotewohl bawią obecnie w amerykańskiej strefie okupacyjnej. Nie otrzymali oni na razie wstępu do strefy brytyjskiej, spodziewają się natomiast nawiązać bezpośredni kontakt z działaczami w strefie francuskiej.

Rozruchy na Formozie

Szanghaj. (SAP). Agencja „Central News” donosi, że walki na Formozie trwają.

Uzbrojone bandy zaatakowały siedzibę rządu prowincjonalnego Konwoj, towarzyszący komisarzowi kontroli Yuanu, wysłanemu przez rząd w Nankinie w celu przeprowadzenia śledztwa w sprawie rozruchów w dniu 28 lutego został napadnięty pomiędzy Keelung a Tai Pei.

W obu miastach ogłoszono stan wojenny. Generalny zarządca Formozy, generał

Czen Yi, postanowił stłumić rewoltę. Nie wiadomo jeszcze, jaka jest liczba ofiar.

Podziemie żydowskie się noty

Jerozolima. (PAP). Żydowska organizacja terrorystyczna Irgun Zwał Leum ogłosiła tekst noty, przesłanej ministrowi spraw zagranicznych Stanów Zjednoczonych, ZSRR i Francji. Nota ta żąda wniesienia sprawy Palestyny na porządek dzienny konferencji moskiewskiej.

Z kraju i ze świata

* W ramach zawartych umów handlowych, oczekiwany jest wkrótce import do Polski 51 tys. koni użytkowych, z tego 6500 w ramach clearingu, a 45 tys. w ramach kredytów.

* W połowie kwietnia odbędzie się w gmachu Państwowego Instytutu Geologicznego w Warszawie otwarcie wielkiej wystawy Ziemi Odzyskanych.

* Oblicza się, że w rb. hale tatrzańskie po stronie polskiej będą musiały pomieścić 50—60 tysięcy owiec, wobec 27 tysięcy w roku ubiegłym.

* W Genewie powstał komitet, którego zadaniem jest utrzymanie stałej łączności między partiami radykalnymi różnych krajów europejskich.

* Z Palestyny donoszą, że godzina policyjna została wyznaczona na wszystkich drogach między Lyddą i Haifa pomiędzy 18 a 6 rano.

* Z Rzymu donoszą, że nieznanymi sprawcy wdarli się w nocy do apartamentów prywatnych ambasadora Polski, Stanisława Kota i zabrali zastawę i inne przedmioty srebrne.

* W ubiegłym czwartek odbył się w Paryżu Kongres Partii Republikańskiej, pod przewodnictwem Marc Sangnier.

Walka o biegun południowy

W ostatnich miesiącach przedmiotem zainteresowania niemal wszystkich państw stał się Biegun Południowy.

W zasadzie do Antarktydy rości sobie pretensje bardzo wiele narodów. — Chęć opanowania terenów podbiegunowych niejednokrotnie była przyczyną sporów między poszczególnymi państwami. Jeśli rzeczywiście ziemie te posiadają pokłady uranu i węgla oraz jeżeli istnieją możliwości eksploatacji tych pokładów, to podział Antarktydy wywoła na pewno wiele konfliktów między narodami.

WYŚCIG EKSPEDYCYJNY NAUKOWYCH

Dzisiaj już do walki o ziemie te wystąpiło 7 państw: Anglia, USA, Argentyna, Chile, Norwegia, ZSRR i Australia. Każde z nich ma wielką chęć niepodzielnego zagarnięcia w całości nowoodkrytych krajów. Wszystkie te państwa albo już wysłały, albo pośpiesznie przygotowują naukowo-badawcze ekspedycje, które oprócz zadań ściśle naukowych, posiadają pewne uprawnienia polityczne.

Według zwyczajowego prawa międzynarodowego, tereny, na których dany badacz zatknął sztandar jakiegoś państwa, stają się własnością bezsporną tego kraju.

Antarktydą zainteresowano się po raz pierwszy w roku 1942, gdy jeden z samolotów niemieckich, przelatujący nad Antarktydą, zauważył niespotykane pod tymi szerokościami zjawisko. Otoczona ze wszystkich stron groźnymi górami i polami lodowymi, rozciągała się pod pławcem ziemi wolna od oków lodowych, z wysokimi szczytami górskimi, błyszczącymi w blaskach słońca i zawierającymi wielkie złoża bogactw naturalnych. Jakim sposobem załoga samolotu stwierdziła istnienie tych złóż, jest tajemnicą. Natomiast ujawniony został tajny raport złożony przez załogę samolotu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Rzeszy. Raport zaopatrzonej jest w szereg zdjęć fotograficznych.

Raport ten wywołał duże zainteresowanie w byłym rządzie niemieckim i rozpoczęto obmyślanie szczegółów objęcia Antarktydy, jako kolonii niemieckiej.

„OPERACJA TABARIN”

Jednakże Intelligence Service działa. Agenci potrafili wydobyc kopię raportu, jak i zdjęć i mimo trudności wojennych zorganizowali w 1943 r. specjalną wyprawę do Bieguna Południowego. Wyprawa ta znana pod nazwą „Operacja Tabarin” pod dowództwem doświadczonego badacza polarnego, kontradmirała Marr, założyła swą bazę na ziemi Grahama, — gdzie pozostaje do dzisiaj, przeprowadzając utrzymane w ścisłej tajemnicy badania, oparte na odkryciach niemieckich. Inne narody natychmiast po zakończeniu wojny, nie chcąc się dać ubiec Anglikom, przystąpiły do organizowania własnych wypraw polarnych. W najbliższym czasie wyprawę taką zorganizowały Stany Zjednoczone. Wyprawa ta

przed kilku tygodniami wyruszyła na Morze Rossa. Składa się ona z 30 statków, 60 samolotów i około 5000 fachowców, badaczy krajów polarnych. Na czele jej stoi doświadczony podróżnik i badacz Bieguna Południowego, admirał Byrd.

Inne kraje również czynią gorączkowe przygotowania do badań. Australia szykuje się do założenia bazy w okolicach podbiegunowych, która mogłaby służyć jako punkt wypadowy dla wypraw polarnych.

Zachód słońca na wodach Antarktydy

Norwegia przygotowuje wyprawę do Ziemi Królowej Maud, która wyruszy w 1948 r. ZSRR dotychczas nie zdradza swych projektów.

OFICJALNE KOMUNIKATY I NIEOFICJALNE CELE

Najbliżej leżące Bieguna Południowego kraje Argentyna i Chile podnoszą wielki krzyk o prawa suwerenne, które jakoby posiadały do tych ziem. Prawa te nigdy nie były uznawane. Mimo to niosą się one z zamiarem zaprotestowania przeciw obecności wyprawy amerykańskiej. Niedawno nawet rozpoczęły one kampanię wśród mocarstw zainteresowanych o stworzenie jednolitego frontu przeciw Stanom Zjednoczonym. Wszystko jednak przemawia za tym, że kampania ta nie da oczekiwanych rezultatów. Można natomiast stwierdzić, że dalsze losy Antarktydy zależą jedynie od wyników wyprawy admirała Byrda.

Skład dynamitu w kopalni

Praga (PAP). W kopalni „Kochinor” w północnych Czechach wydarzyła się niedawno olbrzymia katastrofa, która spowodowała śmierć kilkudziesięciu górni-

Oficjalnym celem wyprawy amerykańskiej na podstawie komunikatu dowództwa US Navy jest zdobycie wiadomości technicznych i meteorologicznych, potrzebnych dla marynarki Stanów Zjednoczonych. W komunikacie zaznaczono, że kraje podbiegunowe kryją wiele tajemnic atmosferycznych półkuli zachodniej. Zbadanie tych tajemnic pozwoliłoby amerykańskiej służbie meteorologicznej na opracowanie na dłuższą metę przepowiedni pogody, pod tymi szerokościami geograficznymi. Zaznaczono rów-

nież w komunikacie, że celem pobocznym wyprawy jest także sprawdzenie wiarygodności raportów niemieckich.

Takie są wypowiedzi oficjalne. Natomiast nieoficjalnie twierdzi się powszechnie, że Antarktyda chociaż bezludna i pokryta lodami, jest ostatnim ładem na naszej planecie, który nie został podzielony między poszczególne państwa, oraz że odkryte przez Niemców złoża uranu i węgla, zostały już zbadane a obecnie chodzi jedynie o opracowanie odpowiednich sposobów eksploatacji ich i transportu do krajów cywilizowanych.

W. Przyborowski.

Repatrianci z Bukowiny

Bukareszt (PAP). Z Bukaresztu wyjechał ostatnio do kraju drugi transport repatriantów polskich z Bukowiny, liczący około 600 osób.

MAŁY FELIETON

Uczciwość

Są jeszcze w Polsce ludzie, którzy mają nadmiar pieniędzy — tego nie trzeba dowodzić. O jednym z tych wyjątkowych pod każdym względem typów chcę opowiedzieć właśnie.

Miał więcej pieniędzy, niż potrzebował. Ze zaś tego rodzaju ludzie skłonni są do ryzykownych przedsięwzięć i ekstrawagancji, — przeto i on pewnego dnia zaprzagnął przekonać się o poziomie uczciwości ludzkiej.

Najpierw więc zażądał w budce z papierosami pudełka „Bałtyków”, placąc banknotem 500-złotowym. Licząc mu „resztę” Gdy dojechali do 200 złotych, wziął pieniądze i poszedł. Po minucie wrócił.

— Proszę pana. Wydał mi pan 300 zł reszty, a ja przecież dałem 500 złotych

— Niemożliwe. Zresztą po odejściu od kasy reklamacji nie uwzględnią się.

Dziwak westchnął, potem zaszedł do pobliskiej księgarni, wybrał jakąś książkę i zapłaciwszy w kasie, odebrał resztę. Po chwili wrócił:

— Pani dała mi o 50 zł za dużo — zebrał kasjerce.

— Och, doprawdy?... Jaki pan uprzejmy...

— Tak, ale tu wisi napis: „Po odejściu od kasy żadnej reklamacji nie uwzględnią się”, nie oddam pani grosza. Ostrzegam tylko.

I stało się wtedy, że subiekt zamknął drzwi, a drugi pobiegł po milicjanta. Spisano protokół o przywłaszczeniu 50 zł, opierając się na zeznaniach klientów, subiektów i kasjerki.

Dziwak westchnął. Idąc ulicą po wyjściu z księgarni, upuścił banknot 500-złotowy. Ktoś za nim idący podniósł.

— Pani, to ja zgubiłem — rzecz dziwak, podbiegając do znalazcy.

— Nieprawda.

Pomieważ dziwak nie pamiętał numeru banknotu, a znalazca zdążył nauczyć się na pamięć trzech ostatnich cyfr — sporny pieniążek przyznano znalazcy.

Mirko.

Zamach na prezydenta Filipin

Manilla (SAP). Podczas zebrania odbywającego się na wielkim placu publicznym, kiedy prezydent przyjmował powinszowania od przyjaciół, wybuchł nagle o 2 metry od prezydenta republiki granat. Prezydent rzucił się na ziemię, starając się zasłonić żonę. Kilka osób zostało zranionych, ale żadnemu z przedstawicieli rządu nic się nie stało.

Brytyjska baza lotnicza na Cyprze

London (PAP). Według doniesień agencji Reutersa, na Cyprze ma być zaistalowany ośrodek ćwiczebny strategicznego lotnictwa bombowego.

Konkurenci Monopoli Spirytusowego

Warszawa (SAP). Ubiegły tydzień zaznaczył się wzmożoną walką z nielegalnym gorzelnictwem. W wyniku przeprowadzonych dochodzeń Komitet Orzekający Komisji Specjalnej Delegatury Warszawskiej skierował do obozu pracy: 11 osób na okres 2 lat, zaś 5 na okres 18 miesięcy — za utrzymywanie potajemnych gorzelni. Za pomoc w pedzeniu „bimbru” oraz za handel i przechowywanie samogonu skierowano do obozu pracy 35 osób na okres od 2 do 12 miesięcy.

Dwór wśród moczarów

Powieść sensacyjna
Napisała JANINA CZACHOWSKA

9) — Ona jest moralnie zdrowa, lecz on... To typ szkodnika społecznego, to człowiek, którego należało by jak najprędzej izolować od reszty społeczeństwa, to...

— Wybacz pan — rzekłam — lecz nie podzielałam pańskiego zdania.

— Lecz za to ufa pani bezgranicznie Rowickiemu, prawda?

— Nie zawiódł dotychczas mego zaufania.

— Intrygant!

— Jest szczerzy i prawdomówny.

— Tak pani sądzi? Naprawdę? A więc uważa pani, że to prawda, co mówił o mnie i baronowej Grotnickiej?

— Słyszałam, że jest piękna...

Nastała chwila milczenia, a potem padły z ust młodego lekarza radosne słowa, których nie zapomnę do śmierci.

— Ona jest piękna, lecz pani, panno Doro, stokroć piękniejsza!

Drewicz mówił tak naturalnie, szczerze i po męsku, że słów jego w żaden sposób nie można było wziąć za zdawkowy komplement.

— Pochlebca z pana — odrzekłam przekornie.

— Panno Doro, niech mi pani wie-

rzy, że sprawę traktuję poważnie. I dlatego proszę na razie... choćby tylko... o pani przyjaźni.

Podaliśmy sobie ręce jak dwoje swawolnych dzieciaków i wyszliśmy do ogrodu...

Pan Rowicki wrócił niespodziewanie, a powrót jego oznajmiły mi dźwięki skrzypiec, na których grał rzeczywiście po mistrzowsku. Zeszłam zaraz do salonu i zastałam tam również panią Rowicką i Emilkę. Matka i córka nie zdawały się być zachwycone kosztownymi podarkami, jakie im przywiózł: Emilka obojętnie przesuwiała drobnymi paluszkami dwa rzędy pięknych różowych koralu, a Rowicka nie patrzyła wcale na wspaniałą naszyjnik z pereł i brylantów. Ja zaś ucieszyłam się niezmiernie, ujrawszy na stole piękny koszyczek słomiany, w którym na jasnozielonym mchu leżało kilka wonnych białych róż. Przypomniało mi się w tej chwili, iż zdradziłam się, że ze wszystkich kwiatów lubię najwięcej białe róż.

Taka uprzejmość musiała mnie wzruszyć.

W kilka dni później prosił mnie Ro-

wicki, abym mu zechciała akompaniować na fortepianie.

Wyraziłam zgodę na tę miłą propozycję i wobec nader szczupłego audytorium domowego wykonaliśmy kilka utworów muzyki klasycznej i współczesnej.

Gra Rowickiego była mistrzowska, subtelna, uduchowiona. I jakże taki człowiek, esteta i miłośnik sztuki, miałby być jednostką złą i aspołeczną?

Nie, Drewicz niesprawiedliwie go osądził.

Pani Rowicka, która także była w salonie, pożegnała się z nami i po skończeniu koncertu udała się do swego pokoju, ja zaś zabrałam się do układania porzucanych nut. Rowicki zbliżył się wtedy do mnie i podał mi rękę.

— Nikt mi jeszcze tak subtelnie nie akompaniował, jak pani — rzekł z uśmiechem. — Zna pani doskonale muzykę klasyczną. Jutro możemy zagrać jedną z sonat Beethovena. Dobranoc, droga Doroto!

I pochylił się, chcąc mnie pocałować w czoło, ale zerwałam się szybko i usunęłam.

— Dobranoc panu! — odrzekłam chłodno.

Gdyby w tej chwili weszła do salonu pani Rowicka lub Stefa? Co one byliby pomyślały o mnie?

— — — — —

Nazajutrz przed obiadem oznajmił Rowicki Stefie, że spodziewa się gościa.

— Wprowadź go zaraz do zielonego pokoju — dodał.

Mimo woli spojrzalam na Rowicką i dostrzegłam wyraz przerażenia na jej twarzy. Ale i Stefa zdawała się być niezmiernie zmieszana i, nie mówiąc słowa, wybiegła z pokoju.

Chcąc się pozbyć przykrych myśli, jakie znowu zaczęły mnie trapić, sięgnęłam do szafy po książkę i wyniosłam się do ogrodu. Wychodząc na werandę, spotkałam przybywającego właśnie gościa. Był to niski, szczupły blondyn. Wiek jego ocenić nie mogłam. Nie troszcząc się o niego, udałam się do małej, zupełnie ocienionej altanki, położonej uroczu nad stawem i zagłębiłam się w lekturze. Nie spostrzegłam wcale zbliżających się ku altance osób. Dopiero gdy usłyszałam ich głosy, podniosłam głowę i zwróciłam uwagę na ich rozmowę.

Choć nie widziałam nikogo, poznałam jednak głos Stefy — drugi głos męski, był mi nieznany. Czy to ów spodziewany gość? Mówił spokojnie, tonem dość poufałym, ona odpowiadała mu prędko i gwałtownie.

— Ja tego nie zniosę dłużej! Powiadam panu, że nie zniosę — zawołała głośno.

— Powiedz mu to otwarcie, kochana Stefo, jeżeli masz dość odwagi. Ale nie krzycz, proszę cię. Powinnaś wiedzieć, że drzewa podobnie jak ściany mają często uszy!

(Ciąg dalszy nastąpi)

HIGIENA I ZDROWIE

Syn garbarza-geniusz i dobroczyńca Ludwik Pasteur i jego dzieło

Biografie wielkich mężów ludzkości zawsze przedkładane były za wzór do naśladowania. Już Plutarchowe żywoty oddziaływały wychowawczo i były specjalnie w tym celu polecane. Każdy naród ma swój panteon; mieszczą się w nim wybitni obywateli, którzy pracą, walecznością, geniuszem, ofiarnością, przyczynili się do zwiększenia dobra, bezpieczeństwa, pożytku ogólnego. Młodzież z życiorysów tych mężów

L. PASTEUR

zów czerpie przykłady, urabia siebie przygotowuje do dalszej walki w pracy o wielkie, wzniosłe cele gromadzkie.

Świetnie nadaje się do tego lektura biograficzna o zasłużonych, pożytecznych, wybitnych uczonych działaczach. Spółdzielnia Wydawnicza „Wiedza” wznowiła właśnie znakomitą opowieść Olgi Kuźniecovej, pt.: „Wróg pod mikroskopem”. Książkę tę przesyłał Tadeusz Zabudowski. Rzecz ta zawiera zbeletryzowaną biografię dobroczyńcy ludzkości, odkrywcy mikrobów, wspaniałego chemika, Ludwika Pasteura. Pisano o nim wiele po polsku. W instytucjach jego imienia pracowało kilku wybitnych uczonych polskich, jak np. Danysz. Książka ta ukazała się obecnie we właściwym czasie i powinna oddać dużą usługę sprawie obudzenia w naszej młodzieży zainteresowań intelektualnych, i to tym bardziej że nie ma w niej nic moralizatorskiego. Autorka opowiada życie tego genialnego obserwatora i śmiałego nowatora bez żadnych upiększeń. Prostota cechuje tego niezwykłego człowieka. Robi on swoje odkrycia tak, jak inny naprawia zegarki, czy zuluje buty.

I to jest właśnie takie osnute w tej opowieści. Młodzież poznaje atmosferę psychologiczną i moralną, towarzyszącą śmiałości uczonemu, nie przez opisy li tylko wzruszeń, lecz właśnie przez fakty. Obecnie wydaje się, iż jest to takie zwykłe, że istnieją szczepionki przeciw wściekliznie, węglikowi, dyfterytowi. Każdy wie, co to jest „pasteryzacja”, czyli zwykłe „gotowa-

*) Olga Kuźniecowa: „Wróg pod mikroskopem”, Str. 244. Opowieść o Ludwiku Pasteurze z ilustracjami. Okładkę projektowała M. Hiszpańska. Spółdzielnia Wydawnicza „Wiedza”, Warszawa 1946 r.

Wojsko szkoli służbę zdrowia

Celem uzupełnienia wymiszczonych przez okupanta kadr sanitarno-wojskowych Ministerstwo Obrony Narodowej powołało do życia Centrum Wyszczolenia Sanitarnego w Łodzi.

W skład Centrum wchodzi: Kursy Doskonalenia Oficerów Służby Zdrowia, Kursy Instruktorów Sanitarnych i Podoficerów Sanitarnych, Szpital Kliniczny i Centralne Laboratorium Sanitarno-Epidemiczne. Centrum będzie ośrodkiem wychowania i wyszkolenia taktycznego, sanitarno-wojskowego i lekarskiego oficerów i podoficerów Służby Zdrowia, zarówno zawodowych jak i rezerwy.

Z działalności Państwowego Zakładu Higieny

W Państwowym Zakładzie Higieny w Warszawie odbył się zjazd kierowników poszczególnych zakładów produkcyjnych. Zjazd poświęcony był zorganizowaniu naukowej działalności Państwowego Zakładu Higieny. Referat wygłosił prof. Ludwik Hirszfeld, który po odbyciu podróży do Ameryki Półn. zabrał ze sobą z najnowszymi zdobyczami nauki w zakresie mikrobiologii i serologii, zwracając specjalną uwagę na badanie nowego czynnika we krwi Rh, nad którym prace zapoczątkowane zostały w kraju w Zakładzie Mikrobi-

nie”, bo w ten sposób wyjawia się, broni się jakąś rzecz od mikrobów, fermentacji, zepsucia. Sto lat wstecz były to śmiałe, rewolucyjne odkrycia naukowe.

Ludwik Pasteur musi wzbudzić podziw i miłość każdego ludzkiego serca. Wszystkie jego wysiłki służą tylko jednemu celowi: chęci ulżenia ludzkości. Nie cofa się przed żadną osobistą ofiarą. Pracuje nieznużenie. Życie mija mu prawie niepostrzeżenie. Żałuje, iż choroba i niemoc nie pozwalają mu na dalszą pracę.

Był on szczęśliwy w pracy. Życie jego o-

sobiste też było nasycone cnotami rodzinnymi. Dodać należy, iż genialny Pasteur był synem ludu. Jego ojciec trudnił się garbarstwem w miasteczku Arbois. Pasteur wracał do tego miasteczka zawsze z uczuciem przywiązania i miłości. Życiorys Ludwika Pasteura jest budującym wzorem dla jak najszerzych warstw młodzieży: geniusz ludzki, odnależć można wszędzie! Trzeba tylko zdobyć się na charakter, obudzić w sobie miłość dla wiedzy i człowieczeństwa.

E. Czekalski.

Przyrost naturalny ludności w Polsce

Objawy poprawy sytuacji zdrowotnej w kraju

Opinia publiczna była niejednokrotnie alarmowana szeroko kołportowanym twierdzeniem, że po wojnie mamy w Polsce więcej zgonów niż urodzeń, co stwarzało jak najgorsze horoskopy dla naszego rozwoju ludnościowego. Wprawdzie specjaliści demografowie uważali zjawisko to za nieprawdopodobne, nie rozporządzali jednak danymi, dokumentującymi rzeczywisty stan rzeczy, ponieważ nie posiadamy jeszcze ogólnopolskiej statystyki ruchu naturalnego ludności. W przeważającej części kraju, jak to wynika z materiałami zebranych przez Główny Urząd Statystyczny, rejestracja ma charakter ulamkowy — ludność nie zgłasza w urzędach stanu cywilnego wszystkich urodzeń a nawet zgonów.

Specjalne badanie obejmujące cały kraj przeprowadzone przez Główny Urząd Statystyczny wykazało w r. 1946, dla którego materiały obejmują obszar całego państwa, znaczną nadwyżkę zarejestrowanych urodzeń nad zgonami. A ponieważ właśnie urodzenia są gorzej meldowane w urzędach stanu cywilnego niż zgony, musimy dojść do wniosku, iż mamy niewątpliwie i to duży przyrost naturalny ludności, którego ściśle określić jednak nie można do czasu usprawnienia samej rejestracji. Sprawa upo-

ządkowania rejestracji w urzędach stanu cywilnego znajduje się obecnie na warsztacie najważniejszych prac państwowych.

Drugim celem poprawy sytuacji zdrowotnej jest analogiczny spadek zgonów na gruźlicę. Niewątpliwie pewną rolę odgrywa tu wymarcie jeszcze w r. 1945 dużej części mniej odpornych chorych, którzy zapadli na gruźlicę w okresie wojny, zasadniczym jednak czynnikiem jest ogólna poprawa warunków materialnych w kraju, a przede wszystkim poprawa sytuacji żywnościowej, co wpłynęło tamująco na szerzenie się gruźlicy wśród mas ludności.

Rejestracja plantacji roślin leczniczych

Zarząd Główny Polskiego Związku Zielarskiego w Krakowie, pl. Szczepański 8, zwraca się do wszystkich plantatorów roślin leczniczych o zgłoszenie swych adresów i podanie we własnym interesie wszystkich danych o zamierzonym programie upraw na rok 1947.

Celem rejestracji upraw jest unormowanie produkcji roślin leczniczych i zapewnienie plantatorom zbytu po cenach opłacalnych.

Studium stomatologiczne

oraz Szkoła Piastunek i Pielęgniarek we Wrocławiu

W dniu 17 marca br. nastąpi otwarcie 4-letniego Studium Stomatologicznego na wydziale lekarskim Uniwersytetu Wrocławskiego, które posiadać będzie 4 katedry, z tego 3 natychm. obsadzone. Na pierwszy i drugi rok przyjętych będzie 100 słuchaczy. Dla niezamożnych przewiduje się 30 stypendiów, które otrzyma przede wszystkim młodzież społecznie wyrobiona.

Oprócz Studium Stomatologicznego powstaje równocześnie Liceum Techniczno-Dentystyczne z internatem na 50 osób. Ma ono na celu przygotowanie młodzieży na Studium Stomatologiczne.

W chwili obecnej powstaje przy PCK szkoła pielęgniarstwa, do której dla dotychczasowych pielęgniarek, nie posiadających cenzusu, zorganizuje się w najbliższym czasie kurs przygotowawczy. Nauka w szkole pielęgniarstwa i internat są bezpłatne, zaś kandydatki na kurs przygotowawczy umieszczone będą w bursie na koszt opieki społecznej, Ligi Kobiet lub podobnych instytucji.

W celu dostarczenia szpitalom i przychodniom fachowej pomocy, organizuje się równocześnie 3-letnią szkołę asystentek technicznych. Szkoła ta posiadać będzie 3 działy: radiologii, fizykoterapii i działy asystentek dentystycznych. Szkoła ta posiadać będzie internat na 100 osób.

Przystąpiono również do zorganizowania jednorocznej szkoły piastunek, która mieścić się będzie przy klinice pediatrycznej, w gmachu miejskiego szpitala dziecięcego. Do szkoły tej przyjmowane będą dziewczęta po małej maturze.

Coraz więcej chorych na malarię

Polska służba zdrowia przed nowym problemem

Okres wojennego i powojennego nasilenia chorób zakaźnych zdaje się przemijać. Oficjalne statystyki Naczelnego Nadzwyczajnego Komisarjatu do Walki z Epidemiami wykazują w ubiegłym roku sprawozdawczym spadek ilości zachorowań w stosunku do roku poprzedniego. Tyfus i czerwonka przestają nam zagrażać. Wśród różnych jednak chorób zakaźnych pozostał jeden niepokojący wyjątek: malaria. Liczba chorych wzrosła od roku 1945 dziesięciokrotnie. Statystyki ze względu na specyficzny rodzaj tej choroby nie są pełne ani dokładne. Toteż obecnie notowana liczba około 16 tysięcy wypadków musi niepokoić. Niestety mała ilość fachowców w tej dziedzinie medycyny, pozwala innym lekarzom na przysłuchanie alarmu garstki nielicznych. A sprawa jest bardzo poważna.

Malaria w Polsce przed wojną należała do rzadkich wypadków. Dopiero pojawiła-

nie się na naszych terenach afrykańskich dywizji niemieckich otworzyło drogi szerzeniu się malarii afrykańskiej. Sytuację pogorszył jeszcze ruch repatriantów ze Wschodu, wśród których wielu było chorych względnie chorowało na tę chorobę. Liczba nosicieli powiększyła się znacznie.

OGNISKA REPATRIANCKIE I PRZYCZÓŁKOWE

Malaria ulokowała się na terenach najbardziej dotkniętych przez działania wojenne przyczołków w województwach: kieleckim i warszawskim, oraz w większych ośrodkach zamieszkałych przez ludność repatriowaną. Dla ludzi znajdujących się na tych terenach musi się znaleźć pomoc w trosce o nich i tych wszystkich, którzy mogą w przyszłości powiększyć liczbę chorych.

Najbardziej zagrożone obecnie są tereny w trójkącie Piłca — Wisła — specjalnie okolice miejscowości Nagnuszew, następnie

„ale”, pracy w tej dziedzinie, podjętej przez Ministerstwo Zdrowia. Są ośrodki lecznicze, jak atebryna w tabletkach i zastrzykach, plazmochina, chinina. Jesteśmy również w posiadaniu najnowszego środka zagranicznego Aralcu czyli chlorochina.

Mają powstać nowe kadry przyszłych lekarzy malariologów, dla których organizuje się przy uniwersytetach w Warszawie, Gdańsku, Wrocławiu, Poznaniu, Krakowie i w Lublinie — w okresie 1—15 kwietnia — kursy dokształcające, w zakresie leczenia i zwalczania malarii. Będą również zorganizowane kursy dla dezynfektorów i personelu pomocniczego.

Pracuje się także nad zagadnieniem zwalczania komarów, przenoszących zarazki malarii. Obok powszechnie znanej zieleni paryskiej w połączeniu z pyłem węglowym, zastosowany ma być również proszek D. D. T. w połączeniu z benzolem, ropą i solwentem nafty, w celu spryskiwania wód, w których znajdują się larwy komara przenoszącego malarię.

MALARIĘ NIE MOŻNA LEKCEWAŻYĆ

Na podstawie obserwacji dotychczasowych przygotowań, mimo wyraźnych już osiągnięć, należy wyrazić obawę, że walka z malarią nie wejdzie jeszcze w najbliższych miesiącach na właściwe tory.

Opanowanie sytuacji, jeżeli liczba chorych znowu wzrośnie, nie będzie rzeczą łatwą. Malaria nie jest chorobą, która tak szybko pójdzie sobie, jak i przyszła — jak to twierdzą nawet niektórzy lekarze. Komary malaryczne będą nadal kasały chorych i przenosiły zarazki na zdrowych, o ile nie wypowie się im walki i nie otoczy chorych należyta opieką. Człowiek, który wyleczył się z malarii, jest jeszcze do trzech lat źródłem, z którego komar może czerpać zarazki.

Paweł Kopacz.

Podlegi sanitarne z wygodnymi łóżkami służą do transportu chorych na malarię.

okolice Szczecina oraz tereny na południe od rozwidlenia Bug — Narew — miejscowości Radzymin, Zegrze, Wieliszew, Czwarły punkt mieści się w woj. lubelskim Gwizdów, Zaklików i wreszcie w woj. gdańskim okolice Malborka. Pozostają jeszcze dość liczne punkty w innych częściach kraju, o mniejszym jednak nasileniu. W tych największych 5 maja być utworzone stacje przeciwmalaryczne przy ośrodkach zdrowia i innych placówkach lekarskich.

MINISTERSTWO ZDROWIA PRZYGOTOWUJE...

Trudno nie ocenić, nie bez pewnego

Magnezyt, artykuły elektrotechniczne

i przyrządy pomiarowe zakupujemy w Austrii.

Wiedeń (SAP). Do Wiednia przybyła polska delegacja handlowa z p. Rękawkiem na czele, aby dokonać zakupów w ramach umowy handlowej polsko-austriackiej.

Omówiono sprawę dostaw magnezytu dla Polski, produktu koniecznego do wyrobu wkładek dla pieców hutniczych.

Nadto załatwiono dostawy artykułów elektrotechnicznych i przyrządów pomiarowych.

Transakcje zostaną sfinalizowane w najbliższych dniach.

Z CAŁEGO POMORZA

KRONIKA Bydgoska

TEATR POLSKI (Al. 1 Maja)

Sobota, godz. 19.30 — Uczeń diabła

PROGRAM KIN

POMORZANIN — Jaśnie pan szofer
POLONIA — Robert i Bertrand
ORZEŁ — Pontcaral
GRYF — Zuch dziewczyna
WOLNOŚĆ — Szary lord
BAŁTYK — Maskarada

— Dyżur aptek: Pod Łabędziem, Al. 1 Maja 5, tel. 23-46, Pod Lwem, ul. Grunwaldzka 37, tel. 34-31.

— Najważniejsze telefony: Komenda Miasta MO 23-37, Pogotowie Ratunkowe 10-00, Straż Pożarna 11-11.

— Nowa księgarnia Tow. Przyjaźni Polsko-Radzieckiej, Zarząd Wojewódzki Tow. Przyjaźni Polsko-Radzieckiej uruchomił w Bydgoszczy przy Al. 1 Maja 30 księgarnię zaopatrzoną w bogate działy, jak naukowy, beletrystyczny, techniczny, nutowy itp. Księgarnia zaopatrzona jest we wszelkiego rodzaju czasopisma i dzienniki, wydawnictwa w języku polskim i rosyjskim. Sprzedaje codziennie (oprócz świąt) od 9-13 i od 15-18. (h)

— Nowy termin zjazdu Wojew. Towarz. Przyjaźni Polsko-Radzieckiej, Zjazd Wojewódzki działaczy Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej, wyznaczony na dzień 23 marca rb. przesunięty został ze względów technicznych na dzień 20 kwietnia rb.

— Uwaga OM TUR-owcy! Począwszy od soboty dnia 15 bm odbywać się będą w świetlicy OM TUR przy ul. Dworcowej 59 w każdą środę i sobotę od godz. 18 wykłady dla młodzieży szkolnej do lat 18. (y)

— Wolne stanowiska w szkolnictwie Kuratorium ogłasza długą listę wakujących stanowisk kierowników szkół powszechnych. Nauczyciele z praktyką lub innymi refleksjami na te stanowiska zechcą skomunikować się z kuratorium w Toruniu.

— Nieszczęśliwy wioźnica wjechał na tramwaj. Na ul. Długiej zderzył się wóz reżniski z nadjeżdżającym od strony Toruńskiej tramwajem „B”, którego motorniczy nie zdolał zatrzymać z braku hamulców elektrycznych. Wskutek zdarzenia wioźnica wozu 32-letni reżnik Józef Dzierzek stracił wszystkie zęby. Odstawiono go do szpitala, gdzie po kilku godzinach odzyskał przytomność. Dzierzek — sprawca wypadku — jak stwierdzono był pijany. (cz)

— Odczyt o Karolu Marksie. Mjr Malinowski wygłosi w niedzielę, 16 bm, w sali teatralnej TUR przy ul. Grodzkiej 14 o godz. 11 odczyt o Karolu Marksie, jego życiu i dziełach. Wstęp bezpłatny. Po odczytzie koncert zespołu muzycznego RDK. (cz)

— Akademia TUR. W niedzielę 16 bm o godz. 11 w sali teatru przy ul. Grodzkiej 14 odbędzie się akademія z występami artystów. Urządza ją miejsc. komitet Tow. Uniwers. Robotniczych. Wstęp na akademię bezpłatny. Członkowie PPS i sympatycy partii oraz TUR proszeni są o przybycie.

NOWY CENNIK NA ARTYKUŁY PIERWSZEJ POTRZEBY

Miejska Komisja Cennikowa obradująca pod przewodnictwem prezidenta miasta obywatelskiego przy współdziałaniu delegatów Związków Zawodowych, PCH, BSS, „Spółem” oraz delegacji kupców, ustaliła nowy cennik na artykuły pierwszej potrzeby, obowiązujący na terenie Bydgoszczy i powiaty bydgoskiego. Z dniem 20 bm. wolno pobierać sprzedawcom tylko ceny według następującego cennika:

W Bydgoszczy: chleb żytni — 30 zł, mąka żytnia — 30 zł, mąka pszenna — 75 zł, bułka pszenna wagi 50 gr — 5 zł, chleb pszenno-żytni 0,5 kg — 40 zł, kasza jęczmienna — 38 zł za 1 kg, fasola — 65 zł, groch — 45 zł, bułki — 25 zł, marchew — 20 zł, kapusta — 30 zł, cebula — 60 zł, mięso wieprzowe — 250 zł, wołowe — 220 zł, cielęcina — 200 zł, słonina gruba — 300 zł, smalec — 400 zł, kiełbasa zwykła — 280 zł, masło mleczarskie — 500 zł, mleko — 28 zł, jaje — 17 zł, cukier — 175 zł, kawa ziarnista — 1300 zł, herbata — 2000 zł, sól biała — 10 zł, skóra podszwowa — 6000 zł, szpulka nici (200 yardów) — 70 zł.

W powiecie bydgoskim: mąka żytnia 90 proc. — 30 zł za 1 kg, mąka pszenna 80 proc. — 75 zł, chleb żytni — 30 zł, chleb pszenno-żytni — 40 zł, bułka — 5 zł, smalec — 380 zł, mięso wieprzowe — 240 zł, wołowe — 200 zł, słonina — 280 zł, kiełbasa wieprzowa — 230 zł, kiełbasa krakowska — 300 zł, kiełbasa zwykła — 200 zł, masło mleczarskie — 470 zł, masło wiejskie — 450 zł, mleko — 25 zł.

Ceny powyższe obowiązują aż do odwołania. Winni nieprzezwyciężenia ich pociągają do surowej odpowiedzialności (h)

40 proc. spraw sądowych wskutek fałszywych doniesień

Leży przed nami statystyka prokuratury Sądu Apelacyjnego na Pomorzu Budzi ona głębokie refleksje i dowodzi, jak duże szkody moralne wyrządziła społeczeństwu okupacja i ostatnia wojna.

Do Sądów Okręgowych na Pomorzu, a więc w Toruniu, w Bydgoszczy, w Grudziądzu, we Włocławku wpłynęło w 1946 r. ogółem 30.214 spraw. Z tego załatwiono całkowicie 20.144 spraw.

Charakterystyczna rzecz, że prokuratura S. O. mogły skierować do sądów tylko 32 proc. nadesłanych akt ze sprawami. Okazuje się, że ogromna ilość oskarżeń jest wynikiem bezpodstawnych doniesień, toteż wiele spraw musiano z miejsca umorzyć. Nie licząc już wielkiego, daremnego trudu, włożonego w rozpatrzenie spraw przez sądy, podkreślić należy brak moralności wśród ludzi, którzy często z zawiścią, zazdrością, zemsty i pieniactwa obarczają prokuraturę tysiącami oskarżeń, wyssanych po prostu z palca. Prokuratura S. O. umorzyła 40 proc. wniesionych spraw. Resztę odstąpiło kompetentnym sądom wojskowym i innym.

Uwaga, b. więźniowie Bisingen i Veiningen na Pomorzu?

Nadzór prokuratorski Ministerstwa Sprawiedliwości prosi wszystkich Polaków, którzy byli więźniami obozów Bisingen lub Veiningen, aby zgłosili się do najbliższego

prokuratora, celem złożenia zeznań, dotyczących życia obozowego i zachowania się załogi. Zgłaszać się można u poszczególnych prokuratorów S. O. we wszystkich miastach na Pomorzu.

Współpraca zawsze buduje

W RDK w Bydgoszczy odbyło się posiedzenie aktywistów PPS i PPR z udziałem około 500 osób. Jako pierwszy przemawiał tow. Glas-Brudziński, który stwierdził, że porozumienie zawarte ostatnio pomiędzy komitetami aroczkimi PPS i PPR w Bydgoszczy powinno stać się kamieniem węgielnym dla dalszej zgodnej współpracy pomiędzy obydwoma partiami. Porozumienie to, zawarte prawdopodobnie jako jedno z pierwszych w Polsce, winno położyć kres dotychczasowej „dzikijszej” rywalizacji, podejmowanej często nieświadomie przez członków obydwu partii ze szkodą dla całego świata pracy.

Następnie przemawiał tow. Kulasek z PPR, który podkreślił, iż jedynie uznanie wzajemnych wysiłków pracy włożonych w budowę nowego gmachu Rzeczypospolitej przez obydwie partie, może stanowić o wartości partii i jej członków.

Po przemówieniach obydwu sekretarzy bratnich partii robotniczych, i rzeczowej dyskusji głos zabrał jako ostatni przewodniczący Kom. Grodzkiego PPS tow. Warłocz, nawołując, by więcej uwagi poświęcono tryletniemu planowi gospodarczemu, dla którego urzeczywistnienia potrzeba zgody i jednolitego wysiłku całego narodu. (h)

W ostatnim okresie zwiększyły się na terenie sądów sprawy o zarażenia weneryczne. Ta klęska społeczna szerzy się coraz bardziej. Jest to zapewne przyczyną braku odpowiednich środków sanitarnych i leczniczych. Następnie dominują w sądach „wojny domowe” o meble. Zwiększyła się także ilość spraw o tajne gorzelnictwo oraz pokątny handel tytoniem. Specjalne represje karne, stosowane przez sądy spowodowały w ostatnich miesiącach wybitne zmniejszenie się tych ostatnich przestępstw.

Statystyka podkreśla, iż pod koniec 1946 r. w miarę dalszego stabilizowania się stosunków w kraju zmniejszyły się w dużym stopniu przestępstwa. (e)

KRONIKA Grudziądzka

— Dyżur lekarzy. W nocy z dnia 15 na 16 bm. od godz. 20-8 dyżur pełni dr A. Blankowa, w nocy z dnia 17 na 18 bm. — dr M. Buzathowa. Zgłoszenia w Ubezpieczalni Społecznej przy ul. Wybickiego.

— Dyżur niedzielny w dniu 16 bm. od godz. 8-20 pełni dr A. Steinowa. Zgłoszenia również w Ubezpieczalni.

— Gościnny występ artystów warszawskich. Zapowiadają oni rewelacyjny program humoru, satyry i tańca. Na czoło wysuwają się komicy Din-Don i Kondracki, oraz popularna wodewilistka, ulubienica Warszawy Morawska, koncertmistrz na akordeonie St. Kapisz. Przedstawienia odbędą się w sali kina „Tivoli” w sobotę 15 i niedzielę 16 bm. o godz. 20.45. (fw)

— W sprawie godzin otwarcia zakładów handlowych. W Pomorskim Dzienniku Wojewódzkim z dnia 24 lutego br. nr 4 poz. 27 ogłoszono rozporządzenie prezidenta m. Grudziądza o godz. otwarcia zakładów handlowych i niektórych przemysłowych, które wchodził w życie z dniem ogłoszenia. Odpis tegoż rozporządzenia wywieszono na urzędowej tablicy ogłoszeniowej w ratuszu. (jw)

— Zamykać krany. Zwracamy uwagę administratorom domów, by w razie stwier-

żenia przeciekania wody, natychmiast zamknęli kran przy wodomierzu, inaczej uszkodzeniu może ulec również wodomierz, który w dzisiejszych czasach jest rzeczą b. wartościową. Po zamknięciu kranu należy zawiadomić niezwłocznie zakłady miejskie. (n)

— Doroczne walne zebranie Cechu Ślusarskiego w Grudziądzu odbędzie się w niedzielę, dnia 16 marca br. o godz. 14 w sali Zw. Cechowych przy ul. Małogroblowej 2. Przybycie wszystkich członków i sympatyków, obowiązkowe. Zarząd. (k-2352)

— RTPD wydaje tran dla dzieci. Zarząd RTPD w Grudziądzu podaje do wiadomości, iż z dniem 17 marca 1947 r. będzie wydawany tran dla członków w ilości 0,25 litr. na jedno dziecko do 14 lat. Cena za 0,25 litr. 13,50 zł. Tran wydawany będzie codziennie w sekretariacie RTPD w godzinach od 10 do 12 i od 13 do 15.

— Wzrost liczby urodzeń — spadek zgonów. O polepszającym się stanie zdrowotnym mieszkańców Grudziądza świadczą następujące dane statystyczne: ogólna ilość urodzeń w porównaniu z rokiem 1945 (736) wzrosła do 826. Liczba zgonów, która w roku 1945 wynosiła 1.691, spadła do 754, niemowląt do lat 2 zmarło w r. 1945 — 361, w roku ub. — 69. Jedynie wzrosła liczba śmiertelnych wypadków, spowodowanych gruźlicą. W r. 1945 zarejestrowano 67, w roku ub. — 79 zgonów. (jw)

— O przyjaźni polsko-radzieckiej. Dn. 13 bm. wygłoszony został w sali Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej (Al. 1 Maja 16, I piętro) referat o zadaniach i

celach Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej. Po referacie wyświetlony został film.

— Na Miejski Dom Małych Dzieci złożył ofiarę ob. ob. Leokadia Radkowa, ul. Dworcowa 10 — 1.000 zł, Janina Stencherowa, Al. 1 Maja 13 — 500 zł, Dzieciolowska Stefania, Al. 1 Maja 13 — 500 zł.

— Przestrzegać rozporządzeń! Istnieje rozporządzenie, które zabrania młodzieży uczęszczania na filmy dla niej niedozwolone. Z przykrością stwierdzamy, że rozporządzenie to nie jest prawie wcale respektowane. Na każdym filmie spotykamy — nie tylko młodzież, ale po prostu dzieci. W związku z tym zwracamy uwagę na konieczność legitymowania w wypadkach wątpliwych co do wieku widzów. (n)

— Nareszcie odwilż. Po śnieżycach, zadykach i mrozach, które jeszcze w ostatnich dniach dochodziły do 15 stopni poniżej zera, nastąpiła gwałtowna odwilż. Objaw to pocieszający jako zwiastun wiosny. Masy spływających zewsząd wód — to także niebezpieczeństwo. Toteż powtórnie — w interesie własnym — zalecamy wszystkim zabezpieczenie piwnic i rur wodociagowych, które w razie pęknięcia wyrządzą mogą nieobliczalne szkody. (jw)

GDZIE MIESZCZA SIĘ MIEJSKIE OSRODKI ZDROWIA?

— Poradnia Przeciwgruźlicza, przeciw-weneryczna i przeciwjaglicza przy ul. Legionów 31.

— Stacja Opieki nad Matką i Dzieckiem przy ul. Szewskiej 5.

— Przychodnia dentyścyczna przy ul. Starej 24 (PCK).

— Poradnia szkolna w lokalu Szkoły Powszechnej im. Kopernika przy ul. Matejki.

Z ŻYCIA PARTII

WALNY ZJAZD POWIATOWY

Powiatowy Komitet PPS w Grudziądzu zwołuje na dzień 23 marca br. godz. 10 IV. Walny Zjazd Powiatowy, który odbędzie się w sali OM TUR przy ul. Wybickiego 38/40.

Porządek obrad przewiduje m. in. wygłoszenie referatów, sprawozdania komitetu i komisji rewizyjnej oraz dyskusję nad sprawozdaniem, wybór nowego komitetu i komisji rewizyjnej, uchwalenie preliminarza budżetowego na rok 1947, program prac na rok bieżący oraz wolne głosy i wnioski. (jw)

KRONIKA KWIDZYŃSKA

— Kino „Teęza” wyświetla amerykańsko-angielski film szpiegowski „Nieuchwytny Smith”. Początek seansów od godz. 18.30.

WĄTPLIWA WAGA MIĘSA PRZYDZIAŁOWEGO

Sprzedaż mięsa przydziałowego tzw. „rabanki” na karty I kat. za m. luty w sklepie rozzdzielczym przy ul. Środkowej 35 wskutek rażącego niedoważania wywołała wśród uprawnionych do odbioru silne rozgorzenie.

Niedawno byliśmy świadkami licznych reklamacji z powodu braku przepisanej wagi. Reklamujący i pokrzywdzeni spotykali się z cierpkimi uwagami ze strony pracowników sklepu. Stwierdzono również przy kupnie przydziału mięsnego chęć zmniejszenia właściwej wagi. Dziwne rozstrągnięcie, czy też usiłowanie uszczuplenia minimalnego zresztą przydziału mięsnego dla ludzi pracy należy zakwalifikować jako czyn wysoce nieetyczny.

Przykładna kara dla złodziei żarówek

Kradzież żarówek na terenie Grudziądza stała się nagminną. Nie ma po prostu instytucji, gdzie do pewien czas nie stwierdzono by braku pewnej ilości żarówek. Ponieważ popyt na ten towar jest większy, aniżeli podaż, zatem trudności w jego zdobyciu są ogromne.

Słuszne więc, że wymiar sprawiedliwości, specjalnie rygorystycznie podchodzi do tego rodzaju kradzieży.

Jako memento dla złodziejasków niechaj będzie wyrok, jaki zapadł ostatnio przed sądem grudziądzkim na małoletniego Truskawkę Klemensa, Koseckiego Bogdana, Mrozowskiego Franciszka i Przybyłowskiego Brunona. Pierwsi dwaj skradli po jednej żarówce z hallu kina „Orzeł” zaś drudzy z biur PPR. Wyrok: 8 miesięcy więzienia, bez zawieszenia wykonania kary Truskawkę, ze względu na młody wiek, oddany został na ten sam okres czasu do domu poprawczego.

Górska Irena, kobieta lekkich obyczajów

Grudziądz w dobie rozwoju i upadku

Jak już donosiliśmy, w niedzielę odbyło się w Muzeum Miejskim otwarcie wystawy, która nosi tytuł: Grudziądz w dobie rozwoju i upadku. Wystawa ta obejmuje bogaty zbiór zdjęć fotograficznych z minionych lat do chwili obecnej. Widzimy tu nasze miasto w swej starej, pięknej malowniczej szacie, widzimy również powojenne zniszczenia i ruiny. Wywieszono szereg tablic poglądowych i statystycznych które w wysokim stopniu ułatwiają zwiedzającym orientację. Chronologiczne zestawienie ważniejszych dat z życia miasta — to daleka, udostępnienia zapoznania się z jego bogatą historią. Dowiesz

poznała przy ul. Legionów ob. J. Po kilku załotnych i wiele obiecujących słowach ob. J. znalazł się u niej w pokoju. Przyjemne tête à tête skończyło się dla ob. J. „mniej przyjemnie”. Gdy opuszczał „gościnne” progi córy Koryntu stwierdził brak portfela z zawartością poważniejszej gotówki. Ponieważ Górska nie przyznała się do kradzieży, sprawa oparła się o sąd. — Wyrok: 8 miesięcy więzienia.

Agneszka Szarafin skradła na rynku pół kg cukru. Szarafin jest recydywistką, gdyż hipotecka jej życia obciążona jest kilkoma wyrokami za podobne czyny. Sąd — mimo stosunkowo niedużego przestępstwa — skazał wymienioną na 2 miesiące więzienia.

Wszyscy wyżej wymienieni na wniosek oskarżyciela publicznego, przedstawiciela Miłicji Obywatelskiej — zostali z miejsca aresztowani i wprost z sali rozpraw powędrowali do kryminału. (n)

Wystawa otwarta jest codziennie od godziny 11 do 13 i 15 do 17. (jw)

Z życia Partii

OM TUR W TORUNIU ROZBUDOWUJE SWOJE PLACÓWKI

W Toruniu zorganizowano Koło Młodzieży OM TUR przy Zakładach Wytwórczych „Społem”. Referat ideologiczny do zebranej młodzieży zakładu wygłosił tow. Jurewicz. Następnie tow. Dziędziul zreferował sprawę organizacyjną. Koło liczy obecnie 20 członków i z każdym dniem zyskuje na sile. Przewodniczącym wybrano tow. Szumotałskiego, sekretarzem tow. Gulczyńskiego.

KOŁO OM TUR PRZY UNIwersYTEC-KICH KURSACH PRZYGOTOWAWCZYCH

Staraniem Miejskiej Komendy OM TUR utworzono Koło OM TUR na Uniwersyteckich Kursach Przygotowawczych. Stronę ideologiczną organizacji omówił tow. Jurewicz, sprawy organizacyjne tow. Dziędziul. Przewodniczącym wybrano tow. Błażkiewicza, sekretarzem tow. Skowrońskiego.

KRONIKA Toruńska

DYZUR APTEK

Do piątku dnia 21 marca br. włącznie dyżurują apteki: „Kopernika”, Rynek Nowomiejski 13 i Św. Anny ul. Mickiewicza 98. Apteki czynne są bez przerwy do godziny 19, dyżurne czynne są całą noc. Po godzinie 20 obowiązują dopłata.

TEATR ZIEMI POMORSKIEJ

W sobotę, dnia 15 marca br. „Walka kobiet” — znakomita komedia w 3 aktach Scrib'e'a i Legouvé'a, która odznacza się bardzo interesującą fabułą, doskonale zarysowanymi postaciami, subtelnym humorem oraz wszystkimi tymi cnotami, jakie cechują dzieła Scrib'e'a.

Reżyseria — W. Horzycy. Dekoracje — L. Torwarta.

W niedzielę, dnia 16 marca o godz. 19 „Walka kobiet”.

Popołudniówka niedzielna — „Wszystko dla was”!

W niedzielę, dnia 16 marca br. wystąpi tylko raz jeden Barbara Halmirska w programie muzyczno-tanecznym w Teatrze Ziemi Pomorskiej przy współudziale ulubionych scen łódzkich: Natalii Lorskij i Adolfa Chronickiego. Przy fortepianie Irena Aleksandrowa — Początek o godz. 16. Chór Juranda!

W poniedziałek, dnia 17 marca br. w Teatrze Ziemi Pomorskiej wystąpi tylko jeden raz Chór Juranda. Przedsprzedaż biletów w kasie teatru od godz. 10 do 13 i od godz. 15.

POLSKIE RADIO

Bydgoszcz — Toruń na fali 304 m
Sobota, dnia 15 marca 1947 r.

6.00—7.35 Transmisja programu ogólnopolskiego. 7.35—8.40 Program na dzień bieżący — Bydg. 7.40—9.35 Transmisja programu ogólnopolskiego. 9.35—9.55 Dyktando programu dla radiowców — Bydg. 9.55—10.05 Wiadomości miejscowe — Toruń. 11.57—14.00 Transmisja programu ogólnopolskiego. 14.00—14.10 Informacje miejscowe — Bydg. 14.10—14.45 Kapela ludowa Franka Malęgo — Toruń. 14.45—15.00 Kursy radiowe dla nauczycieli „Promienie Roentgena” opr. dr. Wacław Staszewski — Toruń. 15.00—19.15 Transmisja programu ogólnopolskiego. 19.15—19.35 Audycja dla młodzieży „Legenda o jeziorze Lelewskim” opr. Maria Skarżyńska wg legendy ludowej — Bydg. 19.35—19.57 Jazz i piosenka wyj. Marta Nowosadówna — śpiew i Tadeusz Polański — fortepian — Bydg. 19.57—23.30 Transmisja programu ogólnopolskiego. 23.30—23.55 Koncert życzeń — Bydgoszcz. 23.55—24.00 Zakończenie audycji — ogłp.

Spółdz ely toruńscy przy stole obrad

W Toruniu odbywają się liczne zebrania dzielnicowe członków TSS. Miasto Toruń podzieliły władze spółdzielcze na 6 dzielnic, których członkowie wybrali 126 delegatów na walne zgromadzenie.

Dzielnica śródmieścia wybrała 53 delegatów, Bydgoskie przedmieście 52 delegatów, Jakubskie przedm. — 5, Chełmińskie przedmieście — 8, Podgórz — 5.

TEATR DOMU ŻOŁNIERZA

W sobotę, 15. III, ciesząca się rekordowym powodzeniem krotkocwila „Ja tu rządę” W. Rapackiego.

Jutro, w niedzielę, przezabawna komedia Fr. Zablockiego „Fircyk w zalotach”. Bilety zbiorowe obowiązują.

GO GRAJA W KINACH?

„Bałtyk” film francuski: „U schyłku dnia”. Dla młodzieży od lat 14 dozwolony. Przedstawienia o godz. 18 i 20.

„Wolność” (Prosta 5). Film francuski „Ludzie i manekiny”. Dla młodzieży do lat 16 niedozwolony. Początek seansów o godz. 17.30 i 19.30.

„Orzeł” Strumykowa 3). Film francuski pt.: „Ludzie i manekiny”. Dla młodzieży do lat 16 niedozwolony. Początek seansów o 16, 18 i 20.

Kino Garnizonowe — codziennie film pt. „Powrót”. Początek o godz. 18; w niedzielę i święta o godz. 16 i 18.

Przydział soli, konserw mięsnych, soku pomarańczowego i bekonu dla kolejarzy. Zarząd Spółdzielni Kolejowej w Toruniu podaje do wiadomości, że w sklepach Spółdzielni Kolejowej w Toruniu wydawane będą następujące towary: sól kuchenna na karty prac. za m-c styczeń nr 41 — 0,4 kg, na karty rodzinne za m-c styczeń nr 41 — 0,3 kg. Konserwy mięsne — na karty rodzinne za m-c styczeń nr 39 — 0,5 kg. Sok pomarańczowy na karty dziecięce — za m-c luty nr 36 — 3 kg. Bekon solony — na karty rodzinne za m-c marzec nr 37 — 0,25 kg. Wydawanie powyższych towarów odbywać się będzie alfabetycznie jak następuje: w dniu 17 marca od A—G, 18 marca od F—K, 19 marca od L—P, 20 marca od R—Z. Ceny obowiązują bez opakowania.

Ogień pod klatką schodową. W Toruniu przy ul. Chełmińskiej nr 4 mieszkający domni zauważyli płomienie ognia, wydobywające się spod klatki schodowej. Pożar próbowano gasić własnymi siłami, później wezwano Straż Pożarną. Okazało się, iż przy odmrażaniu rur w piwnicy zapaliła się belka pod klatką schodową. Strażacy ugasiли ogień. Zwracamy uwagę mieszkańcom miasta, by w wypadku pożaru, natychmiast wzywano straż i nie starano się własnymi siłami zwalczać ognia.

Komunikaty

Zebranie miesięczne członków Zw. Zaw. Transport. Automobilistów w Toruniu, odbędzie się 16 marca br. (niedziela) godz. 16 w Hotelu Warszawskim, ul. Żeglarska nr 15. (K-2264)

Zarząd Pomorskiej Spółdzielni Rybackiej „Samopomoc Chłopska” — Centrala w Bydgoszczy podaje do wiadomości, iż nie ponosi żadnej odpowiedzialności za długi ob. Bychowskiego Aleksandra z Torunia. (K-2333)

Kierownictwo Państwowej Szkoły Powzecznej dla Dorosłych w Toruniu zawiadamia, iż nauka po przerwie spowodowanej brakiem opału rozpocznie się z dniem 17 marca br. (K-2334)

Wędkarze „Maratonu”. Zebranie 16 bm. o godz. 10.30 w lokalu Związku b. Więźniów Politycznych w Toruniu, ul. Przedzamcze. (K-2342)

Przypominamy wszystkim członkom, że doroczne walne zebranie Zawodowego Zw. Kupieckiego w Toruniu odbędzie się w niedzielę, dnia 16 marca o godz. 15 w dolnej sali Zarządu Miejskiego. Zarząd. (K-2312)

Na wszystkich zebraniach wyrażali członkowie swoje uwagi i życzenia w sprawie dalszego rozwoju Toruńskiej Spółdzielni Spożywców. Część spraw załatwiono na zebraniach. Postanowiono podnieść wysokość udziału ze 100 na 1.000 złotych. Inne dezyderaty wniosą delegaci na walne zgromadzenie.

Podziękowanie. Społeczno - Obywatelska Liga Kobiet w Toruniu składa podziękowanie wszystkim, którzy jej udzieliли wydatnej pomocy przy urządzeniu uroczystej akademii z okazji „Dnia Kobiet” w Teatrze Ziemi Pomorskiej w Toruniu, a w szczególności: Dyrektorowi Teatru Ob. Horzycy, Prezesowi ZASP-u Ob. Wasilewskiemu, Artystom Teatru Ziemi Pomorskiej Op. Ob. Maślińskiej, Mincerównie, Frejtażance, Brusi-kiewiczowi, Obidowiczowi, Orkiestrze Wojska Polskiego, Orkiestrze Państw. Monopolu Spirytusowego, Ob. Isajewowi, oraz Ob. Ob. Andrzejewskiemu i Nawrotównie.

Pracownicy miast Miejskiej Straży Pożarnej w Toruniu. Miejska Straż Pożarna w Toruniu zaalarmowana w lutym 13 razy. Strażacy uratowali życie 5 pracowników Gazowni Miejskiej, którzy zostali zatruci gazem świetlnym. Do ratowania użyto 2 aparatów tlenowych. Obecnie plutony straży są w pogotowiu, w oczekiwaniu na akcję przeciwpożarową.

DELEGACI ZWIĄZKÓW SPIEWACZYCH Z POMORZA ZJADĄ DO TORUNIA

Dnia 16 marca br. odbędzie się w Toruniu w Izbie Rzemieślniczej zjazd delegatów Kół i Okręgów Pomorskiego Związku Śpiewaczego. Udział w zjeździe wezmą delegaci: z Grudziądza, Chełmna, Wąbrzeźna, Kowalewa, Gohubia, Lipna, Rypina, Aleksandrowa, Włocławka i Torunia. Obrady rozpoczyna się o godz. 10.30.

Wieczór dyskusyjny Koła Nauczycieli PPS. Aktywne Koło Nauczycieli PPS w Toruniu organizuje w dniu 18 marca br. w sali małinowej Robotniczego Domu Kultury interesujący wieczór dyskusyjny na którym referat pt.: „Demokratyzacja oświaty w

Sp. Jakub Kasprzak

We czwartek, dnia 13 marca br. zmarł w Toruniu tow. Jakub Kasprzak, członek Komitetu Grodzkiego Polskiej Partii Socjalistycznej w Toruniu.

Zmarły należał do najczynniejszych aktywistów partii. Był przewodniczącym Rady Zakładowej Wydziału Czystczenia Miasta oraz przewodniczącym jednej z miejscowych komórek P.P.S. w Toruniu, liczącej przeszło 300 członków.

W akcji werbunkowej zaangażował się bez reszty. W krótkim czasie zwerbował do szeregow PPS przeszło 100 nowych członków.

Jako długoletni pracownik Zarządu Miejskiego w Toruniu odznaczał się sp. Kasprzak niezwykłą sumiennością i zapałem w pracy. Ceniony przez współtowarzyszy był ich duchowym przewodnikiem i doradcą. Każdą wolną chwilę poświęcał ich sprawom, które uważał za swoje własne. Przez długie lata krzewił ideę socjalistyczną w szeregach robotniczych i niósł jak prawdziwy bojowiec-socjalista do ostatniej chwili swego życia sztandar czerwony w twardej dłoni z miłością i dumą.

Komitet Grodzki PPS, aktyw partyjny i członkowie żegnają swego towarzysza serdecznie, a czerwone sztandary pochyla się nad grobem jego, by pożegnać go na zawsze.

Polsce” wygłosi kurator Okręgu Szkolnego Pomorskiego tow. dr Czesław Skopowski. Koło nauczycieli PPS zaprasza na wieczór gości i sympatyków. (s)

Z URZĘDU STANU CYWILNEGO

Winszujemy nowożeńcom! Dnia 13 marca br. przed Urzędem Stanu Cywilnego w Toruniu zawarli związek małżeński: Teodor Mackiewicz i Kazimiera Igelska, Mieczysław Eligiusz Kwiatkowski i Janina Mariana Predenkiewicz z domu Wiśniewska. Tadeusz Kielbasiewicz i Marianna Lewandowska.

Gratulujemy rodzicom! Dnia 13 bm. w Urzędzie Stanu Cywilnego w Toruniu zgłosili w rubryce urodzeń: Stanisław Dejewski — córkę Barbarę Wiesławę, Czesław Nowakowski — córkę Marię Urszulę.

KRONIKA Włocławska

— **Redakcja i administracja naszego pisma we Włocławku** nieści się przy Placu Wolności (gmach KKO) telefon 1360.

— **Nocny dyżur aptek:** do piątku, dnia 21 bm. włącznie apteka przy ul. 3 Maja.

— **Repertuar kin:** „Bałtyk” — Wielki przełom, film sowiecki, „Polonia” — Roman pająca, film francuski.

— **Najważniejsze telefony:** Karetka Pogotowia PCK 1541, Milicja Obywatelska 1059 i 1162, Straż Pożarna 1234.

TEATR ZIEMI POMORSKIEJ WE WŁOCŁAWKU!

Po dłuższej przerwie Teatr Ziemi Pomorskiej z Torunia wystawia we Włocławku w sali Teatru Ziemi Kujawskiej „Ladna historia” — Caillaveta i Fleursa. Ta uroczą komedia należy do tych, które ugruntowały sławę popularnej spółki autorskiej i zdobyły sobie tryumfalną pozycję w repertuarze rozrywkowym. Rolę babci kreuje Halina Dunin-Rychłowska.

Dane będą dwa przedstawienia tej komedii — o godz. 16 i o godz. 20. Przedsprzedaż biletów w kasie teatru.

— **Odsienianie powiatu.** Po długim okresie mrozów doczekaliśmy się przedwiośnia o kapryśnej, zmiennej pogodzie. Przejazd do miynów i spichrzów leżących w obszarze powiatu został bardzo poważnie utrudniony. Przez parę dni autobusy nie mogły kursować, nawet przejazd Staniami był niemożliwy. Z inicjatywy Sta-

rostwa Powiatowego brygady robocze przystąpiły do odsieniania dróg.

— **Surowe kary dla kłusowników.** Ostatnio na terenie powiatu włocławskiego wzrosły wypadki kłusownictwa i niszczenia drzew w lasach. Starostwo Powiatowe ostrzega kłusowników i złodziei leśnych, iż będą wobec nich stosowane najsurowsze kary.

— **Zmiana siedziby ZWM.** Siedziba Zw. Walki Młodych została przeniesiona na ul. Kilińskiego 9 dawniej (Dom Kultury).

— **Kontrola przedsiębiorstw przemysłowych.** Miejska Rada Narodowa powołała trzy komisje, które będą przeprowadzać okresowe kontrole przedsiębiorstw przemysłowych. Komisje te powstały w myśl polecenia Biura Kontroli przy Krajowej Radzie Narodowej. Do komisji powołano ob. ob. Różańskiego, Markowskiego, Pasturczaka, Tarzyńskiego, Gabrielskiego, Andrzejewskiego, Bartnickiego, Zalewskiego oraz Chojeckiego.

— **Nowe Koło Tow. Przyjaźni Polsko-Radzieckiej.** W Brześciu Kujawskim odbyło się zebranie organizacyjne Koła Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej. Do Koła przystąpiło ponad 100 osób. Prezesem został ob. Adamczyk.

— **Z Klubu Literacko-Artystycznego.** Ostatecznie odczyt prof. Kosteńskiego, który odbył się staraniem włocławskiego Klubu Literacko-Artystycznego, uzbudził żywe zainteresowanie. Zebrani zgłowali wielkiemu uczonemu serdeczną owację. Na sali było ponad 800 osób.

— **Loteria fantowa na biedne dzieci.** Koło Młodzieży PCK przy szkole nr 1 urządziło dnia 16 bm. (niedziela) o godz. 14 w lokalu szkoły ul. Stodolna 25 loterię fantową. Dochód z loterii przeznaczony na święcone dla biednych dzieci.

Dnia 13 marca 1947 r. zasnęła w Bogu po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., nasza nigdy niezapomniana matka, siostra, teściowa, ciotka i szwagierka s. p.
z WALCZEWSKICH
ANNA SŁAWIŃSKA
przeżywszy lat 60
o czym zawiadamia Krewnych i Znajomych w ciężkim smutku pogrążona rodzina.
Eksportacja zwłok odbędzie się w poniedziałek, dnia 17. 3. 1947 r. o godz. 8,15 z domu żałoby w Grudziądzu, przy ul. Nadgórnej 51 do kościoła Farnego. Po mszy św. nastąpi wy-prowadzenie zwłok na cmentarz katolicki.

MIESZKANIA

Przyjmę osobę zaufaną na wspólny pokój. Adres wskaże Głos Pomorza Toruń. (2313)

Zamienię 3 pokoje kuchnię z wygodami i pr. (centrum Torunia), na także słoneczne. Oferty pod nr 43 do red. Głosu Pomorza. (2331)

Zamienię mieszkanie 3 pokojowe z kuchnią i łazienką w Grudziądzu na 2- lub 1-pokojowe z kuchnią w Toruniu — Zgłosz. do Gł. Pom. — adm. w Toruniu. (2289)

Wydzierżawie lokal, na restaurację. Oferty do Głosu Pom., Toruń pod nr 44. (2302)

W dniu 13 marca br. zmarł po krótkich a ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św. mój kochany mąż, nasz drogi ojciec dziadek s. p.
STANISŁAW LEWANDOWSKI
były rzadca Dóbr Państw. Brzezinko przeżywszy lat 69
o czym donosi w nieutulonym żalu pogrążona żona z dziećmi.
Pogrzeb odbędzie się dnia 16 marca o godz. 16 z domu żałoby Toruń, Szosa Chełmińska 91

PRACA POSZUKIWANA

Studentka udziela maszy napisania, korespondencji handlowej, stenografii, Toruń, Kochanowskiego 6 m. 4. (2316)

Kierownik branży spożywczej z długoletnią praktyką w spółdzielni poszukuje posady. Oferty do Głosu Pom. Toruń pod nr 47. (2308)

PRACA ZAOFIAROWANA

Samotny ogrodnik samodzielny z dłuższą praktyką poszukuje posady. Oferty do Głosu Pom., Toruń pod nr 45. (2304)

Pomoc domowa potrzebna Toruń, Moniuszki 33 m. 4. (2340)

Przyjmę dobrego ogrodnika specjalistę — kwiatciarza inspektowego. — Oferty do Głosu Pom., Toruń, pod „Pilne” (2336)

Potrzebny pomocnik i uczeń krawiecki. Szczepański Ignacy. — Grudziądź, ul. Długa 1, II p. (2273)

Gospościa uczciwa, solidna potrzebna zaraz. Zgłoszenia Hozakowska, — Toruń, Mostowa 8. (2335)

Dziewczyna do prac domowych potrzebna. Toruń Wita Stwosza 1. m. 3. (2307)

Zmianików krawieckich potrzebują zaraz Bra-cia Łęgowscy, Toruń Fosa Staromiejska 2. (1984)

Potrzebna dziewczyna do wszelkich prac domowych z całkowitym utrzymaniem. Toruń. — St. Rynek 35 I ptr. (2339)

Fryzjer damsko-męski lub też fryzjerka, dobra siła potrzebna zaraz na Zachód. Bliższe informacje Ostrowski, Grudziądź — Grobłowa 3. (2344)

Robotnik rolny jako gospodarz potrzebny zaraz. Grudziądź, Legionów 13a, m. 1. (2347)

Mistrza sztuki choreograficznej i dobrego tonu poszukuje Koło Rodzicielskie przy Liceum Mechanicznym w Grudziądzu. — Zgłoszenia przyjmuje prezes Żysnarski Ludwik — Grudziądź — Stara 20 m. 3. (2351)

Czeladnik stolarski potrzebny zaraz. Cybulski Radzyn pow. Grudziądź (2346)

Pomoc domowa potrzebna. Toruń, Prosta 22 m. 1. (2326)

ZGUBY-KRADZIEŻE

Kto zgubił 500 zł? Wiad. Toruń, Chełmińska 11, Wojeżyńska. (2315)

LICYTACJA

Dnia 17 marca 1947 r. o godz. 11 w Toruniu, przy ul. Legionów nr 28 d. droga licytacji sprzedawane będą następujące przedmioty: pianino, kanapa, 2 fotele, stół, lustro, leżanka, zegar, radio i pies rasowy.
Bernard Linde
Komornik
Sądu Grodzkiego

SPECJALNY WARSZTAT NAPRAWY I KONSERWACJI WSZELKICH MASZYN BIUROWYCH
M. GOLINSKI I S-KA
 TORUŃ, MOSI PAULIŃSKI 3, TEL. 988

**ZAKUP
 SPRZEDAŻ**

**PRZERÓBKA
 NA POLSKIE PISMO**

ROLNICZA SPÓŁDZIELNIA MIĘSNA

Z ODPOW. UDZIAŁAMI

W TORUNIU

BYDGOSKA 26 = TELEFON 755

**Oddziały zakupu: Toruń,
 Lipno, Włocławek, Aleksan-
 drów, Wąbrzeźno, Chełmno,**

2294

**prowadzi zakup żywca rzeźnego bezpośrednio od
 rolników, płacąc najwyższe ceny wolnorynkowe.**

**Skup żywca w oddziałach i w Toruniu
 przy Rzeźni Miejskiej codziennie.**

Młyn Elektryczny

w Dobrzyniu n. Drw.

skupuje

żyto, pszenice

Płaci najwyższe ceny

Pomorski Syndykat Skór

Spółdz. z odp. udz.

Toruń, ul. Prosta 20 — Tel. 390

zakupuje

wszelkie skóry surowe

i futerkowe

i płaci ceny rynkowe

Dobroowej jakości

nasiona

poleca istniejąca od roku 1919 firma

Aleksander Szyfter

specjalny skład i hodowla nasion

Poznań, ul. Wielka 11

HURT

Tel. 2250 i 3307

DETAIL

BANK SPÓŁDZIELCZY W TORUNIU

plac Teatralny 5 — hotel „Polonia” — tel. 658

Kupcy, przemysłowcy, rzemieślnicy i wolne

zawody — pamiętajcie o dekreście z dnia 3 lu-

tego 1947 r., który nakłada obowiązek uczest-

niczenia w obrocie bezgotówkowym!

Bank nasz: otwiera rachunki bieżące i przyj-

muje wkłady, płacąc podwyższone ostatnio —

w porozumieniu z Bankiem Gospodarstwa

Spółdzielczego — odsetki.

— Załatwia przekazy i zlecenia miejscowe i

zamiejscowe; — udziela pożyczek; — przyj-

muje na przechowanie wartościowe przed-

mioty; — wykonuje wszelkie operacje banko-

we. (2296)

**DELEGACI — CZŁONKOWIE TORUŃ-
 SKIEJ SPÓŁDZIELNI SPOŻYWCÓW
 DZIELNICY MOKRE**

Podajemy do wiadomości, że zebranie
 delegatów odbędzie się w dniu 15 marca
 rb. o godz. 18 w świetlicy T. S. S. Toruń
 przy ul. Chełmińskiej 22. Obecność obo-
 wiązkowa. (2191)

GIPS, KREDE, FARBY

oraz cement, wapno, papę, smołę,
 lepić i drzewo budowlane poleca

Powiatowa Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa

„SAMOPOMOC CHŁOPIA” W TORUNIU

Hurt: ul. Chełmińska 11 — telefon 344

Detail: ul. Jęczmienna 19

Dla członków 5% rabatu za okazaniem legitymacji
 członkowskiej.

**UWAGA, CZŁONKOWIE TORUŃSKIEJ
 SPÓŁDZIELNI SPOŻYWCÓW
 DZIELNICY — PODGÓRZI**

Zarząd Toruńskiej Spółdzielni Spożyw-
 ców zawiadamia, że zebranie dzielnicowe
 członków dzielnicy — Podgórze odbędzie
 się w dniu 16 marca br. w szkole po-
 wszechnej nr 16 Toruń, przy ul. Poznań-
 skiej nr 123. (2241)

POLECENIA

KOŁDRY
 bielizna pościelowa,
 wyprawki niemowlęce
 dekoracja
J. Fiałowa
 Toruń, Żeglarska 24

„Nadzieja” sprzedaje do
 my, wille, przyjmuje
 zlecenia, pośredniczy w
 sprzedaży i kupnie. —
 Rządkowski, Toruń,
 szosa Chełmińska 66
 (1925)

MATERACE
 sprężynowe do łóżek
 oraz wszelką naprawę
 poleca W. Kwiatkowski,
 Toruń, Prosta 37.
 (2328)

Specjalne ortopedyczne o-
 buwie wykonuje facho-
 wo. Pryliński, Toruń —
 Piekary 43. (2305)

Przepisowe fotografie do-
 wodowe wykonuje „Fo-
 to-Walesa”, Grudziądz,
 Groblowa 6. (1648)

UWAGA Poleca **UWAGA**
OBUWIE
 damskie, męskie i dziecięce
TOREBKI
 damskie i galanterię
 nowootwarty sklep
 w Toruniu ul. Św. Ducha 15
Ceny niskie
 fachowa obsługa
 Proszę o poparcie Sz. Klient.
W. KOSSAKOWSKI

RÓŻNE

Nabędziemy tokarnię na
 metal długości 2—3 m
 Zgłosz. Lubań-Wronki,
 Toruń, tel. 292.

Pierwszorzędne koncesjo-
 nowane kursy kroju,
 szycia, modelowania. —
 Przyjmuje uczennice na
 kwiecień. — Zapisy co-
 dziennie. Toruń, Staro-
 miejski Rynek 23, I
 (2321)

Ożenisz się dobrze, wyj-
 dziez zamaż — popra-
 wiz sobie byt. Nadeślij
 fotografie — podaj lata
 życzenia. Skutek gwa-
 rantowany — wydatek
 minimalny. — Koszty
 przesyłki zł 50. Adreso-
 wać: B. Vapuro, Kato-
 wice skrzynka pocztowa
 376. (1827)

**ZAPISY NA KURS
 HANDLOWY**

- a) księgowości (2080)
- stenografii
- pisania na maszynie
- b) korespondencji handlo-
 wej, urzędowej,
- arytmetyki handlowej
- jęzki dla początkują-
 cych i zaawansow.
- c) angielskiego, francus-
 kiego i rosyjskiego

przyjmuje
**Kierown. Kursów
 Handlowych**
 Grudziądz, ul. Trynkowa nr. 15

**Amoniak - Chlor metyl - Dwutlenek
 siarki - Kwas węglowy - Wodór**

Wytwornice do acetyleny — reduktory do tlenu i acetyleny —
 Przewody gumowe do tlenu i acetyleny — Elektrydy do spawa-
 nia elektrycznego — Rączki do elektrod — Lampy karbidowe
 poleca

„SPAWO TECHNIKA” Bydgoszcz, Aleje 1 Maja 47

KUPNO

Olejarnia kupuje i zamie-
 nia na olej rzepak się-
 mie, mak, gorczycę. Br.
 Witkowski, Grudziądz
 Kwiatowa 24. (1649)

Kupuje stale cukier. Wy-
 twórnia pierników i cu-
 kierków Paweł Borkow-
 ski, Grudziądz, Św
 Wojciecha 24. (1650)

Kupuje: lampy radiowe,
 aparaty fotograficzne,
 radiowe, kinowe, głoś-
 niki itp. Foto-Radio Ed-
 ward Piazza, Toruń —
 Rynek Starom. 18 —
 (obok poczty) (2195)

SPRZEDAŻ

Kanarki śpiewające piek-
 nym głosem sprzedam.
 Toruń, Żeglarska 29, III
 (2309)

Majątek 240 morgów ziemi
 buraczanej z inwenta-
 rzem wydzierżawi lub
 sprzeda; odda w dzier-
 żawę 120 morgów i ma-
 jątek 200 morgów bez
 inwentarza „Nadzieja”
 Toruń, Szosa Chełmiń-
 ska 66, Rządkowski.
 (2332)

Sprzedam sypialnię. Wiad.
 w Głosie Pom. Toruń
 (2301)

Sprzedam leżankę. Toruń,
 Lelewela 26.

Sprzedam radio „Telefun-
 ken” 7 obwod. metal.
 lampy, magiczne oko z
 klawiaturą, Pawłowski,
 Grudziądz, ul. Chełmiń-
 ska 65. (2270)

Okazja dla dentystry! Kor-
 zystne kupno cennych
 narzędzi dentystrycz-
 nych. Oferty Głos Pom.
 Toruń, pod nr 48. (2324)

Suknie ślubną z welonem
 sprzedam. Toruń, Kra-
 sińskiego 22/24 m. 103
 (2310)

Sprzedam tanio 2 kanapy,
 stół, dywan, pantofelki
 sportowe 36. Toruń —
 Konopackich 15, m. 3
 (Jakubskie przedm.)
 (2311)

Dwa płaszcze (gumowe),
 męski i damski sprze-
 dam okazjnie. Toruń,
 Franciszkańska 20 m. 1
 (2313)

Maszynę „Singer” bęb-
 nową, wirówkę, lisa —
 sprzedam. Toruń, Pro-
 sta 10/4. (2319)

Sprzedam szafę zegarową,
 Toruń, Klonowicza 41
 m. 4. (2320)

Sprzedam radio „Nora”
 3 lamp. Toruń, Koper-
 nika 34 — Blacharstwo.
 (2323)

Sprzedam maszynę gabi-
 netową. Adres Głos Po-
 morza Toruń. (2325)

Sprzedam ziemię. Zgłosz.
 do adm. Głosu Pomorza
 Grudziądz pod nr 541
 (2332)

Kowadło, imadło do sprze-
 dania. Grudziądz, Wa-
 ska 21, m. 9. (2343)

Sprzedam tapczan, kre-
 dens dębowy, duży stół
 dębowy, krzesła, mały
 stolicek, fotele, 2 wagi
 automatyczne marki
 „Ekspera” oraz inne rze-
 czy. Nowakowska, Gru-
 dziądz, Narutowicza 21.
 (2348)

Sprzedam tapczan — Gro-
 szewski, Grudziądz ul.
 Toruńska 24. (2350)

UNIEWAŻNIENIA

Unieważniam zgubiony
 dowód osobisty, zaświad-
 czenie stałe, odcinek
 wymeldowania, oraz in-
 ne dokumenty na nazw.
 Mitrega Maria, Toruń,
 Marsz. Focha 37. (2338)

Unieważniam zgubione
 zaświadczenie rejestr.
 RKU, legitymację PPR,
 dowód osobisty na naz-
 wisko Blach Stanisław,
 oraz dowód osobisty na
 nazw. Blach Zofia.
 (2318)

Unieważniam kartę reje-
 stracyjną RKU Włocław-
 wek, Szymański Broni-
 sław, Dobrzejewice, —
 pow. Lipno. (2322)

Unieważniam zgubioną
 kartę rejestr. R. K. U.
 Garwolin na nazw. Ta-
 larek Jan, Pluskowsky.
 (2323)

Unieważniam zgubioną
 kenkartę na nazwisko
 Kręzolek Zofia, Toruń,
 Słowackiego 36. (2314)

Unieważniam zgubioną
 legitymację służbową,
 wystawioną przez Pań-
 stwowy Instytut Hydro-
 logiczno - Meteorologi-
 czny w Łodzi na nazwi-
 sko Guzik Mieczysław.
 (2306)

Unieważniam skradzioną
 legitymację Ubezpieczal-
 ni Społecz. nr 11654356
 oraz kartę Izby Rze-
 mieślniczej. — Ludwik
 Mańkowski, Grudziądz,
 Kwiatowa 22. (2349)

SZUKASZ?
 pracy, pokoi-
 kupna, ożyczk-
 zamianę itd. po-
 dać ogłoszenie do
 „GŁOSU POMORZA”

KRONIKA

Inowrocław

Marzec

Dziś: Klemensa

15

sobota

Nocny dyżur apteczny:
Apteka pod Krzyżem
Paderewskiego 6 tel. 1406

— Adres redakcji i administracji: Inowrocław, ul. Król. Jadwigi 7, tel. 1233.

— Najważniejsze telefony: Miłecja obywatelska 21-31, Urząd Bezpieczeństwa Publicznego 14-68, 14-69, Straż Pożarna 16-18, Pogotowie Ratunkowe 16-18.

— Repertuar kin: — Kino „Słońce” Sześciu trzynastka. Film prod. polskiej. Kino „Baityk” — Klatka słowicza. Seanse o godz. 18 i 20. W niedziele i święta o godz. 16, 18 i 20.

— Biblioteka publiczna — gmach Teatru Miejskiego przy pl. Klasztornym Wypożyczalnia czynna w godz. od 10—12 i od 16—18. Czytelnia czynna od 12—14.

„CI CO WRÓCILI” na scenie Teatru Miejskiego w Inowrocławiu

Zespół Teatru Polskiego z Bydgoszczy wystawia na scenie Teatru Miejskiego w Inowrocławiu sztukę w 3 aktach Mayena pt.: „Ci co wrócili”. Udział biorą: Maria Bystrzyńska, Stanisław Debicz, Jadwiga Okońska, Bolesław Roslan, Maria Stróżyńska, Stefan Strzałowski, Teresa Waskowska. — Przesprzedaż biletów w kasie teatru, do soboty w godz. od 10—18.

PRZEDSTAWIENIE POPULIOWE
dla członków Rady Związków Zawodowych
W niedzielę dnia 16 bm. o godz. 16 Teatr Polski z Bydgoszczy daje specjalne przedstawienie dla członków Związków Zawodowych ze zniżką 50-procentową. W dniu tym wystawiona zostanie 3-aktowa sztuka Mayena pt.: „Ci co wrócili”.
Bilety do nabycia w kasie Teatru Miejskiego.

KS „GOPLANIA”

W związku z rozpoczynającymi się rozgrywkami piłkarskimi z dniem 30 bm. prosimy wszystkich zawodników tak pierwszej jak i drugiej drużyny oraz juniorów o pilne uczęszczanie na treningi, które odbywają się we wtorki i piątki od godz. 18 dla juniorów i od 19 dla starszych w hali gimnastycznej szkoły nr 8 przy ul. Solankowej. (y)

— Zebranie plenarne OM TUR. W niedzielę, dnia 16 marca o godz. 14 w świetlicy OM TUR przy ul. Dworcowej 59 odbędzie się zebranie plenarne Organizacji Młodzieżowej TUR. O jak najliczniejszy udział prosi zarząd. (y)

DO CZYTELNIKÓW „GŁOSU POMORZA”

Na skutek fałszywych pogłosek rozpowszechnianych ostatnio w Inowrocławiu zwracamy uwagę naszym czytelnikom, że „Głos Pomorza” jest organem, który dawniej wychodził pod nazwą „Robotnik Kujawski” i jest jedynym pismem Polskiej Partii Socjalistycznej na Pomorzu.

Dlaczego marzniemy w mieszkaniach?

Od dłuższego czasu codziennym tematem rozmów mieszkańców miasta Inowrocławia jest katastrofalny wprost brak materiału opałowego. Trudno jest nie poruszać tak ważnego zagadnienia dla człowieka, pozostającego bez najmniejszych możliwości poczynienia choćby najskromniejszych zapasów paliwa.

Kompetentne władze, chcąc przyjąć z pomocą ludności, czynią usilne starania o uzyskanie odpowiednich przydziałów węgla dla miasta. Niestety, starania te zostają tylko w części urzeczywistnione. „Zdobyt” węgiel stanowi przysłowiową „kroplę w morzu”. „Chroniczny brak transportu” — oto jedyna odpowiedź na jaką zdobywają się zarządy kopalń na Śląsku.

A tymczasem ludzie się martwią i dalej marzną. W jaki sposób zapobiec znużeniu wywołanemu przez brak w mieście opału? Węgiel, który w porze zimowej więcej niż kiedy indziej zasługuje na miano „czarnego diamentu”, staje się w mieście unikatem.

Część ludności miasta jest dostatecznie zaopatrzona w gotówkę, aby móc załadować swe piwnice materiałem opałowym. Ale co

SZUKAMY MŁODYCH TALENTÓW!

Pod tym hasłem organizuje IKS przy Lidze Morskiej pierwszy krok bokserski. Zawody odbędą się w hali ujeżdżalni b. 4 PAL-u przy ul. Jacewskiej w następującym porządku:

Czwierćfinały — sobota, 15 bm. o godz. 17, półfinały — niedziela, 16 bm. o godz. 10, finały — niedziela, 16 bm. o godz. 17. Hala w 4 PAL-u jest całkowicie odnowiona przez IKS i dobrze ogrzana.

Przedprzedaż biletów w cenie 20, 40 i 60 zł w firmie Urbański. (y)

ZZK TARNOWSKIE GÓRY — KKS INOWROCLAW

W niedzielę, dnia 16 bm. o godz. 16 w sali sokolni przy ul. Szymborskiej rozegrane zostanie rewanżowe spotkanie bokserskie pomiędzy drużynowym wicemistrzem Śląska ZZK Tarnowskie Góry, a wicemistrzem Pomorza KKS Inowrocław.

Drużyna gospodarzy przygotowała się do powyższego spotkania bardzo starannie i będzie za wszelką cenę dążyć do zwycięstwa. Ponieważ goście zapowiedzieli swój przyjazd w najsilniejszym składzie, zawody budzą ogromne zainteresowanie wśród szerokiego kręgu miłośników sportu bokserskiego. (y)

mają robić ludzie pozbawieni tych możliwości?

Wszelkimi środkami trzeba wystąpić przeciwko brakowi węgla. Codziennie tysiące jego ton wysyła się ze Śląska w różnych kierunkach naszego kraju. Tysiące ton węgla odpływają za granicę. Niechaj choć cząstka jego niewielka skierowana zostanie wreszcie do Inowrocławia, czekającego nań z utęsknieniem. (y)

SPORT

Polska — Szwecja w boksie dn. 27 bm.

W dniu wczorajszym zarząd Polskiego Związku Bokserskiego otrzymał za pośrednictwem ambasady szwedzkiej w Warszawie wiadomość, że reprezentacja bokserska Szwecji przybędzie samolotem w dn. 25 bm. do Warszawy, aby w dwa dni później rozegrać rewanżowe spotkanie pięściarskie z reprezentacją Polski.

Drugi występ Szwedów z reprezentacją Polski północnej odbędzie się dnia 30 marca br.

NIEDZIELNE IMPREZY

W Krakowie międzyokregowe spotkanie w tenisie stołowym Śląsk — Kraków.

W Bytomiu mistrzostwa pływackie Polski.

W Radomiu eliminacyjne zawody zapasnicze celem wyłonienia reprezentacji Polski na mistrzostwa Europy w Pradze.

W Inowrocławiu mecz pięściarski ZZK (Tarnowskie Góry) — KKS (Inowrocław), finały I kroku bokserskiego, organizowanego przez TKS (w Inowrocławiu).

W Łodzi towarzyskie spotkanie pięściarskie LKS — Radomiak.

W Poznaniu mecz pięściarski o drużynowe mistrzostwo Polski pomiędzy kandydatami na mistrzów w grupie pierwszej Warta i Zjednoczeniem z Bydgoszczy.

W Krakowie mecz pięściarski o drużynowe mistrzostwo Polski Wisła — Grochów (Warszawa), międzyokregowe spotkanie ping-pongowe Kraków — Śląsk.

W Lublinie mecz pięściarski z cyklu drużynowych mistrzostw Polski Lublinianka — HCP (Poznań).

W Inowrocławiu mówią, że...

— Dr Stanisław Waszak nie pisze, rzecz oczywista, pracy rehabilitacyjnej (jak mu to podsunął choćby drukarski), lecz pracę habilitacyjną celem objęcia docentury na jednym z uniwersytetów polskich.

— W solankach inowrocławskich rozpoczęto już prace przygotowawcze do sezonu kuracyjnego, który — jak spodziewać się należy — ściągnie masę kuracjuszy z całej Polski.

— Ludziska rozmyślają sobie, co też pobuduje się na miejscu dawnego Hotelu de Roma.

— Znany na Kujawach pedagog i pisarz ludowy Piotr Paliński, dźwigający na swych barkach już 10 krzyżyk, mieszka w Wągrówcu przy ul. Opactwo 3.

— Długoletni redaktor „Dziennika Kujawskiego” Stefan Przybylski osiedlił się po wojnie w Jeleniej Górze, gdzie zatrudniony jest w Państwowym Przemysle Energetycznym.

Jak się dowiadujemy, zarząd PZB nie wyznaczył jeszcze definitywnie miejsc obydwóch spotkań. Najprawdopodobniej mecz Polska — Szwecja rozegrany zostanie w Poznaniu. Spodziewać się należy, że przed meczem ze Szwecją pięściarze wyznaczeni do reprezentacji Polski wyjadą na krótki obóz kondycyjno — zaprawowy. Uważamy, że na własnym terenie na zdyscyplinowane i poważne szanse na zwycięstwo.

W Katowicach mecz mistrzowski w boksie Batory — Częstochowski Klub Sport.

W Toruniu mecz siatkówki i koszykówki Lic. Żeromskiego — Lic. Kopernika.

MISTRZOSTWA ZSRR

Z Moskwy donoszą, że w Swierdłowsku rozpoczęły się narciarskie mistrzostwa ZSRR, w których udział biorą reprezentacje wszystkich republik radzieckich. Na razie czołowe miejsca w poszczególnych konkurencjach zajęli narciarze moskiewscy. Zawody trwają. Najpoważniejszymi konkurentami zawodników okręgu moskiewskiego są narciarze gruzińscy.

SUKCES PALLADY

Najlepszy tenisista jugosłowiański Pallada, który bawi obecnie na turnieju tenisowym w Kairze, pokonał w ćwierćfinale Francuza Cocheta 6:3, 6:8, 6:2.

Dalszy ciąg poematu „Ostrzela” z powodu nawału materiału w numerze jutrzejszym.

POWIATOWA ZBIORNICA JAJ

PRZY ODDZIALE „SPOŁEM”

w INOWROCLAWIU, ul. Targowisko 1

Telefon 12-42

skupuje bezpośrednio od producentów:

jaja świeże,

drób,

masło,

miód pszczoły,

wełnę owczą,

włosie końskie itp.

za gotówkę lub towary wymienne.

KUPNO

Kupię aparat teleronowy i motocykl od 350—500 Inowrocław, Toruńska 24/5. (2356)

Welnę owczą stale kupuję i wymieniam na wócleki kolorowe. J. Stempowski, Inowrocław — Farna 8 II p. (2359)

SPRZEDAŻ

Sprzedam odkurzacz elektryczny 125—135 wolt, wóclek dla lalki, 2 obracze. Inowrocław, Grabskiego 20/2. (2354)

Sprzedam wóclek dziecięcy głęboki Inowrocław, Świętokrzyska 7/2. (2360)

Sprzedam radio na prąd zmienny i baterię. — Inowrocław, Panny Marii 11a/2. (2363)

PRACA ZAOFIAROWANA

Dziewczyna do prac domowych z gotowaniem potrzebna. Inowrocław, Dworcowa 26. (2386)

Potrzebni dwaj fernali na deputat z dwiema posytkami. Głowacki, Borkowo, pow. Inowrocław (2284)

Marszantka potrzebna zaraz do Bydgoszczy. — Bydgoszcz, Dworcowa 12.

Państwowy maj. Karczyn poszukuje od 1. 4 br. stelmacha na ordynarię. Zgł. maj. Karczyn, p-ta Inowrocław 3. (2287)

RÓŻNE

Przybłąkał się pies — wilk, czarny, od spodu podpalany. Adres wskaże Głos Pomorza. — Inowrocław. (2353)

Zamieniam i skupuję brudną i praną wełnę owczą. — Bronisław Krzemiński, Inowrocław, — Świętokrzyska 9 (willa) (2358)

UNIEWAŻNIENIA

Unieważniam zaświadczenie poborowe, kartę rowerową, legitymację Z. W. M., tymczasowy dowód osobisty, Brzeziński Leszek, Radojewice, pow. Inowrocław. (2283)

Unieważniam zgubioną książkę podatkową, kwiły uboju, i rachunki zakupu towarów kolonialnych Wiczorek Antoni, Komorze, p. Inowrocław. (2355)

Unieważniam kartę RKU. Włocławek, Gut Józef, Inowrocław, Farna 2. (2361)

Unieważniam dowód osobisty, kartę rejestr. R. K. U. Włocławek, Ceglarski Marian, Inowrocław. (2362)